MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER
5721 COTTAGE GROVE AVE.
CHICAGO 37, ILL.
GRATIS

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — VIrginia 7-6640-41
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — VIrginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily in America

Nr. 165 | Price 5 cents | PIRMADIENIS, LIEPOS (JULY), 16, 1956 | Kaina 5 centai | Vol. XII

TITO PRAŠYS PASKOLOS IŠ JAV IR SOVIETŲ

Lietuvos jaunimas į Rusiją išvežamas pagal planą

Į naujųjų elektrinių statybą rytiniuose ir šiaurės rajonuose užplanuota pasiųsti 25.000 jaunų darbininkų. Vien į Bratsko elektrinės statybos darbus Maskva siunčia 4.000 "jaunų patriotų".

Iš Vilniaus išlydėtas pirmasis ešalonas jaunuolių, partijos pasiųstų į Kazachstano statybas. Vilniaus radijas 1956. VII. 1 pranešė, kad "savanorių į Kazachstano statybą buvo parinkta žymiai daugiau, negu numatyta plane."

Ta pačia proga papeiktos tos komjaunimo organizacijos, kurios "jaunuolius į statybas rinko be iniciatyvos ir be komjaunuoliško ryžtingumo". Atseit — neįvykdė reikalaujamo plano, apie kurį dabar bolševikai jau ir oficialiai patys pripažįsta.

Vilniaus radijas todėl išbarė Kauno komjaunimo vadovybę, kad ten "iki šiol buvo atrinkta labai nedaug", o ypač Alytaus, nes tame rajone "iki šiol neparinktas nė vienas jaunuolis". Todėl klausiama: "Nejaugi Alytuje nėra jaunimo?"

Į Pavlodaro aliuminijaus kombinato statybą ir tiesti geležinkelio magistralės Kazachstano stepėse taip pat pasiųstas pirmasis transportas. Pirmoji "planinė duoklė" į ten — apie 500 žmonių.

Lietuvos pasiunčiamo jaunimo vardu entuziazmą, pagal bolševikines direktyvas, reiškė Vilniaus Elfos gamyklos darbininkė Marija Rychorinkova, ką tik gavęs atestatą Vladislavas Davidenko ir kt., žadėdami "nugalėti ir sunkiausias kliūtis"...

Nemažas skaičius parenkami taip pat studentų ir moksleivių, siunčiamų porai mėnesių net į Kazachstaną "padėti suimti derliaus", tarytum nebūtų darbo pačioje tėvynėje...

Verbuojamiesiems skelbiama, kad jaunoji karta turi savo "šauniais darbais parodyti, kaip reikia mylėti tėvynę ir partiją" — t. y. dirbti taip, kaip yra dirbę ankstesnieji komjaunuoliai pionieriai, kurie yra pastatę Komsomolską prie Amūro, "33 mil. ha dirvonų pavertę vešliomis javų jūromis" etc.

Siunčiamieji į "plėšinines žemes padėti nuimti derliaus", kaip dabar aiškėja, turės dirbti apie du mėnesius ir gyventi palapinėse. Bolševikinėje spaudoje ir per radijo dabar giriama, kokios bus "geros gyvenimo sąlygos... palapinėse", tartum tai būtų tik ekskursija.

Padėti suimti derlių numatoma pasiųsti apie 200.000 jaunimo, daugiau studentų, į Kazachstaną, Altajų, Krasnojarską, Čkalovo, Novosibirsko, Saratovo, Omsko ir kt. sritis. Lietuviams skirtoji šios rūšies žmonių "duoklė" siekia apie 1.500. Lietuvių daugiausia plėšininėse žemėse pasiųsta yra Čkalovo ir Kustanajaus srityse.

Jau pernai pradėta akcija, tariamai kilusi iš pačių mokinių, dirbti kolchozuose. Skelbiama: "Gražiai numatė organizuoti kaimų mokyklos. Pvz. Šiaulių moksleivių vasarą kai kurios rajono Bazilionių septynmetės mokyklos vyresni moksleiviai, apsvarstę šį klausimą, nutarė padėti gimtiesiems kolūkiams, išdirbti juose po 30 darbadienių"... Panašių pasisakymų yra ir daugiau. E.

Vengrijos lėktuvo keleiviai kaltina

INGOLSTADT, Vokietija. — Vengrijos lėktuvo antikomunistiniai keleiviai po kovos nugalėję raudonuosius privertė įgulą nusileisti Ingolstadte, amerikiečių aerodrome, pereitą penktadienį. 12 iš 19 asmenų buvo reikalingi medicinos pagalbos ir dalis jų buvo nešte išnešti iš prikruvinto lėktuvo. 10 asmenų grįš atgal į Vengriją. Pasirinkusieji laisvę sako, kad Vengrijoj gyvenimas neįmanomas. Vienas jų turi giminių Chicagoje.

Vatikanas uždraudė dvi prancūzų knygas

VATIKANAS. — Vatikanas į uždraustųjų knygų sąrašą įtraukė dvi pupuliariausias prancūzų rašytojos Simone di Beauvoir knygas: „Antroji lytis ir Mandarinai." Pirmoje iš jų yra aprašomas moterų teisių gyvenimas, o antroje duodama pokarinio prancūzų intelektualų studija, pilną pikantiškų scenų, liečiančių romansą su žymu amerikiečiu rašytoju Chicagoje.

Kremlius apie įvykius Poznanėje

MASKVA. Sovietų laikraščiai kietai puola Poznanės darbininkus, išėjusius su griežtesniais reikalavimais — duonos ir laisvės. "Izvestijos" nr. 156 spausdina "Tasso" pranešimą, pagal kurį išeitų, kad Poznanės darbininkai buvę imperialistinės provokacijos auka; visoje Lenkijoje esą daromi "darbininkų" mitingai ir vieši "demokratinės" partijos posėdžiai, kuriuose "ryžtingai pasmerkiami to tamsaus išsišokimo organizatoriai ir įkvėpėjai".

Trumpai iš visur

● *„Helsingin Sanomat", suomių dienraštis,* kelia klausimą, kas atlygins dabar tiems suomiams, kurie buvo nubausti už tariamą Stalino įžeidimą? Nuvertinant Stalino „asmeninį kultą", turi būti taip pat nurodoma, į ką, būtent į kokią įstaigą tokias pretenzijas reiktų reikšti.

● Tarp Lenkijos ir Čekoslovakijos, kaip pranešama iš Austrijos, vyksta didelė kontrabanda. Daugiausia kontrabanda nešama iš Čekoslovakijos.

● Nepriklausomybės šventę Prancūzija atšventė liepos 14 d. Prezidentas Pine Coty priėmė paradą, trukusį 90 min.

● Alžyre prancūzų karo jėgų buvo užmušti 5 sukilėliai susirėmimuose liepos 12 d. 137 mylios nuo Alžyro.

Kalendorius

Liepos mėn. 16 d.: *Šv. P. Marijos iš Karmelio (Škaplerinės)*
Liet.: Paliejus ir Danguuolė.
Saulė teka 5:29, leidžiasi 8:24.

Oras Chicagoje

Oro biuras praneša, kad Chicagoje ir jos apylinkėse galimas lietus su perkūnija. Augščiausia temperatūra apie 80 laipsnių.

Sovietų pagrobtasis vyskupas

BERLYNAS. — Prieš 11 metų, 1945 metų birželio mėnesį, sovietai Vakarų Berlyne iš buto pagrobė Vokietijoj gyvenančių ukrainiečių katalikų Apaštališkąjį administratorių vysk. Warhun. Vėliau vysk. Werhun buvo nuteistas 6 metus priverčiamųjų darbų stovyklos, nors niekuomet nėra buvęs sovietų pilietis ar vokiečių kariuomenės kapelionas. Jo veikla ribojosi vien dvasiniu Vokietijoj gyvenančių ukrainiečių aptarnavimu. Šioms pareigoms jis buvo paskirtas jau 1927 metais.

Prieš kiek laiko vysk. Werhun buvo kalinamas vienoje priverčiamųjų darbų stovykloje netoli Maskvos. Nors jo bausmės laikas jau yra pasibaigęs, bet apie paleidimą dar neturima jokių žinių.

Streiko dalyvius malšino su ginklais

BONNA. — Vietos laikraštis "General Anzeiger" padavė žinią, jog streikininkų neramumų metu Gottwaldowe, komunistinėje Čekoslovakijoje 4 asmenys buvo peršauti, o 13 sužeista. Panaši žinia taip pat buvo paskelbta ir Muenchene.

Šis įvykis atsitikęs tuo metu, kada "Bata" batų fabriko darbininkai įžygiavo į unijos vyr. būstinę, reikalaudami augštesnių algų ir maisto produktų kainų bei gamybos kvotų sumažinimą.

"General Anzeiger" pranešime iš Vienos pažymima, kad buvo suimta virš 30 streikininkų.

Nehru Vokietijoj kritikuoja JAV

BONN, Vokietija, liepos 14 d. — Kancleris Adenaueris ir Indijos Nehru turėjo kelių valandų pasitarimą ant Reino, ir tam pasitarime buvo aptartos tarptautinės problemos. Vokiečiai deda vilčių į Nehru, kad jis rusams padarys įtakos, jog šie greičiau parodytų gerų norų Vokietijos suvienijime. Adenaueris tiki, kad suvienijimui gali padėti Nataš, tačiau Nehru nori, kad Vokietija nepriklausytų jokiam blokui, o būtų neutrali, kaip ir Indija. Pasitarimuose Nehru kritikavo Ameriką, kad ši norinti suskaldyti pasaulį į du priešingus blokus. Spaudos konferencijoj Nehru pareiškė, kad jo vyriausybė galinti pripažinti komunistinę rytų Vokietiją. Šiandien, liepos 16 d. Nehru Hamburgo universitete gauna daktaro laipsnį.

● Pakistano min. pirm. Hohamed Ali lankysis Libijoj liepos 22 d., dieną prieš tai kaip lankysis ten Nehru. Abu grįš iš British Commonwealth konferencijos Londone.

Prezidentas Eisenhoweris, antradienį pasisakęs už kandidatavimą antrąjam terminui, eina su Atstovų rūmų mažumos vadu Joseph Martin (kairėje), sen. William Knowland (dešinėje) ir sen. Leverett Saltonstall (užpakalyje). (INS)

"Badaujantis fabrikas"

MASKVA. "Izvestijų" nr. 155 duoda straipsnį apie "badaujantį" kombainų (kertamų ir drauge kuliamų mašinų) fabriką "Rost selmaš", esantį Rostovo (prie Dono) rajone. Tas fabrikas atsiliko savo gamyboje, neįstengdamas pagaminti dar 1,500 kombainų, kuriuos turėjo laiku padaryti.

Fabriko vadovybė nusiskundžia žaliavų trūkumu. Pvz. pereitais metais fabrikas gavo metalo 1,730 tonų mažiau, negu būtinai reikėjo gauti.

Maskva apie Pilėnus

MASKVA. "Izvestijų" nr. 158 praneša, kad T. Lietuvos Valstybinis Akademinis Operos teatras pastatė kompozitoriaus V. Klovos sukurtą lietuvišką operą "Pilėnai".

● *„Komsomolskaja Pravda" skiltyse akademikas Žukas* rašo apie tokį projektą, kuriuo į šiaurę tekančių upių: Pečioros ir Vyčegdos, prie aukštutinio Uralo, tėkmės būtų pasuktos į kitą pusę, būtent — į Kamą ir Volgą. Panašių planų turima ateityje ir Sibire, kurio veidas „turės būti su laiku pakeistas iš pagrindų".

"Už taiką ir krikščioniška civilizaciją" kongresas Italijoje

Pereitą savaitę Florencijoj vyko V-asis tarptautinis „Už taiką ir krikščioniškąją civilizaciją" kongresas, kurio iniciatorius yra Florencijos miesto burmistras prof. La Pira. Šiemet kongrese dalyvauja virš 60 tautų oficialių atstovų.

Atidarymo odyje prof. La Pira priminė kongresų kilmės istoriją. Kongresai „už taiką ir krikščioniškąją civilizaciją" kilo iš bendro krikščioniškųjų tautų susirūpinimo mūsų laikų bendruomenės krize. Jų tikslas iš vienos pusės yra visiems bendrų krikščioniškųjų vertybių iškėlimas, iš kitos pusės, jieškojimas būdų sukurti teisingumu ir tiesa pagrįstą tarptautinę taiką.

Šiuo antruoju atžvilgiu — tęsė kalbėtojas — deja, mes dar žengiame tik pačius pirmuosius ingsnius, nes tarptautinė taika reikalauja visų tautų susitaikymo su Dievu, reikalauja tarp kitko, kad bedievių valdomuose kraštuose visi kunigai ir tikintieji būtų išlaisvinti iš kalėjimų, į kuriuos buvo uždaryti dėl savo tikėjimo.

Jų išlaisvinimas, pagaliau, būtų ir nuosekli politinė išvada po to, kai komunistinėse valstybėse buvo oficialiai pripažintas ir paskelbtas žiaurumas to žmogaus, kurio įsakymais buvo vykdomi neteisingi teismo procesai, tokią daugybę tikinčiųjų nuvedę į žiaurius kalėjimus.

Ir kiti kalbėtojai savo paskaitose, kurios vyksta bendros temos „Istorija ir pranašystės" rėmuose, ryškiais įrodymais pasisakė prieš materialistinio istorijos supratimo nenuoseklumą.

Šiandieninė bendruomenės gyvenimo krizė yra vaisius materializmo, pagal kurį vienintelė žmonijos istorijos priežastis ir ir vienintelis tikslas esanti ekonominės gamybos ir ekonominių bendruomenės klasių dialektika.

Prieš šį brutalų materializmą reikia pastatyti krikščioniškąjį istorijos supratimą, pagal kurį žmogus istoriją kuria, siekdamas savo galutinio tikslo — Dievo. Krikščioniškoji istorijos sąvoka negali būti atmesta, tuo pačiu metu neiššaukiant baisių pasėkų visose gyvenimo srityse, neiškiriant nei politikos.

Žmonija pilnai gali paklusti tik tokiam įstatymui, kurio kilmė yra augštesnė už patį žmogų, nes tik tokiam įstatymui paklusdamas, žmogus nesusinaikina pats savęs.

Jugoslavijoj prasidedanti ekonominė krizė

Jugoslavija yra patekusi į ekonominius sunkumus ir jieškos ilgiaterminių paskolų JAV ir Sovietų Sąjungoj, kaip pranešama iš Belgrado. Apie tai buvo kalbama pereitą šeštadienį diktatoriaus Tito ir Egipto prezidento Gamal Abdel Nesser, studijuojant ekonominius klausimus.

Jugoslavijos planas, kaip aiškino Tito prez. Nesser, padidinti pagalbą Jugoslavijai ir kitoms pagalbos reikalingoms šalims. Tai turėtų būti vykdoma per Jungtines Tautas. Tito tokios paskolos norėtų iš Sovietų ir JAV.

Sunkumai paskelbiami

Jugoslavijos ekonominiai sunkumai buvo paskelbti vadinamo Jugoslavijos ekonomijos reikalų direktoriaus pavaduotojo Vukmanovic - Tempo. Jis komunistų dienrašty Borbo pareiškė, kad tą pagalbą turėtų suteikti Rytai ir Vakarai ir ji būtų sunaudota geram tikslui. Pasak Vukmanovic - Tempo 1956 m. gali būti Jugoslavijai blogiausi.

Kam naudos paramą

Kaip teigia Vukmanovic - Tempo pagalbą iš Sovietų ir satelitinių valstybių bei JAV turėtų būti teikiama žaliavomis ir mašinomis, kurios būtų gaunamos tik iš Vakarų Europos. Per šią ilgalaikę paskolą Jugoslavija atsistatytų ant naujų ekonominių pagrindų, organizuodama masinę gamybą eksportui, žemomis kainomis. Taip galėtų išmokėti paskolas, pareiškė Vukmanovic - Tempo, valdininkas diktatūrinio režimo valstybės, priėmusios pakankamai pagalbos iš Vakarų ir Rytų, kad galėtų sėkmingiau kovoti prieš Bažnyčią ir žmogaus laisvę.

Gov. Frank G. Clement is Tennessee, kuris priėmė pakvietimą skaityti svarbiausią paskaitą tautinėje demokratų konvencijoje Chicagoje. (INS)

Stalino nuodėmės

MASKVA. "Izvestijų" nr. 157 per du puslapiu s kelbia centrinio komunistų partijos komiteto nutarimą, kuriuo dar kartą pasmerkiamas asmenybių kultas ir pabrėžiamos Stalino klaidos. O jos buvusios šios: klaidos kolchozų vadovybėje, klaidos kraštą paruošiant "fašistų" puolimui; papildytas grubus sauvaliavimas santykiuose su Jugoslavija.

Toliau murkdo Staliną

MASKVA. "Izvestijos" nr. 158 įsidėjo vedamąjį, kuriame toliau murkdomas Stalinas, pabrėžiamos jo klaidos, pasmerkiamas jo asmens kultas ir pažymima, kad sovietijos vadovybė turi pasilikti kolektyvinėse rankose. Maskva nervinasi ir dėl tų komentarų, kuriuos užsienis daro ryšium su Stalino pasmerkimu.

● *Sovietai planuoja sukurti Sibire milžinišką* Sovietų pramoninę imperiją, kuri būtų du kartu tokio dydžio, kaip JAV-ės, ir padarytų Sov. Sąjungą pajėgiausia valstybe pasaulyje. Apie tokius planus jau rašoma ir užsienio spaudoje, nurodant, kad per artimiausius 5 metus Kremlius numato investuoti per 520 milijardų rublių kapitalo pramonei kelti ir permesti anapus Uralo daugiau kaip 3 milijonus gyventojų.

Kremlius skelbia Rusija nori prasikišti

MASKVA. Nuo liepos 1 d. SSSR-je pradėtas leisti naujas laikraštis "Sovietskaja Rusija", jis bus kartu Rusijos komunistų partijos ir Rusijos respubl. vyriausybės organas. Visoje Sovietų Sąjungoje vis daugiau prasikiša didžioji sovietinė valstybė — Rusija.

Labai remia kolchozo gamybą

MASKVA. "Izvestijų" nr. 155 skelbiamą žinią iš Kuibiševo, kad ten "Darbininkų" kolchoze yra produkcija "kraštutiniškai žema". Ištyrus susekta, kad melžėjos neturi būtiniausių darbo sąlygų.

● *Dėl kominformo likvidavimo dienraštis* Salzburger Nachrichten įsidėjo iš „Tarantel" žurnalo karikatūrą, vaizduojančią, kaip Chruščevas įspėja įvairių kraštų komunistus: „Greičiau į darbą! Kaip jūs su atskirais kraštais su sidorosite — man nesvarbu, svarbu, kad tik būtų susidorota!"

Sovietų premjeras Nikolai Bulganin anglų oro pajėgų šefui Nigel Birch demonstruoja irklavimo meną. Tas įvyko Maskvos aviacijos šventės metu, kada čia buvo suvažiavę daug vakariečių svečių. (INS)

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Liepos 14 d. Amerikos laivas President Cleveland ir japonų žvejų 40 tonų laivas susidūrė Japonijos vandenyse. 27 žvejai išgelbėti.

—Pereitą šeštadienį žuvo 5 chicagiečiai automobilio katastrofoj ir šeštas žuvo užkliudytas traukinio Minnesotoj. Kitose nelaimėse buvo sužeista 12 chicagiečių.

—Graikų sukilėliai pranešė anglams, kad bus kovojama sistema akis už akį ir dantis už dantį. Už vaiką bus užmušamas vaikas ir už moterį moteris.

—Į San Francisco sugrįžo šiandien iš Japonijos JAV laivas su 2,098 jūrininkais ir kariais. Kiti du transportai sugrįš taip pat šią savaitę.

—Prezidentą Eisenhowerį šeštadienį aplankė viceprez. Nixon ir turėjo 75 min. pasikalbėjimą. Prezidento sveikata gera tik turi atgauti prarastą svorį.

—Peter Jurčikonis, 43 m., tavernos laikytojas 7310 S. Cottage ave., buvo peršautas dviejų plėšikų užvakar savo tavernoj.

LAIMI TAS, KĄS VERŽIASI

Praktiški mokslai šiame krašte ypatingai gerai klesti. Ir tie, kurie yra tam linkę, turi palankiausias sąlygas dirbti. Štai dar vienas Lietuvos sūnus gavo šio krašto valdžios pripažinimą dirb ti savo specialybėje.

Vaclovas Mažeika, gimęs 1917 m., kilęs iš Šakynos miestelio, netoli Gruzdžių, dar Kaune baigė Vytauto Didžiojo universiteto statybos fakultetą ir gavo inžinieriaus diplomą. Tai buvo 1943 m. ir tik vienerius metus jam teko dirbti Lietūkyje inžinieriumi. Suirutė mūsų krašte palietė ir jaunąjį inžinierių. Prasidėjo ta pati tremtis ir stovyklinis gyvenimas. Bet ir čia jis buvo paskirtas vadovauti statybos skyriui. Jau tada visur pasižymėjo savo energingu veržlumu ir pastoviu siekimu užsibrėžto tikslo.

Vaclovas Mažeika

Atvažiavęs Chicagon, susirado savo porfesijos darbą didelėje įmonėje miesto centre ir stengėsi veržtis tolyn. Šioje įmonėje jis dirba nuo atvažiavimo dienos. Nors kartais didelis nuovargis bei kiti nuo susikaupimo atitraukią dalykai trukdė, bet jis mokėsi toliau savo srityje. Jo vakarai tapo paskirti gilinimui inžinerijos studijų ir dainai, kurią jis pamėgo nuo vaikystės dienų. Iš prigimties turįs ramų būdą, gražiai sugyvena su visais. Jo bendradarbiai nuolat džiaugiasi Vaclovo nuoširdumu, o viršininkai kruopščiu darbu.

Po ilgo ir įtempto pasiruošimo liepos 5 d. V. Mažeika gavo pranešimą, kad išlaikė valstybinius egzaminus. Šios rūšies egzaminus galima laikyti tik baigus universitetą ir tik po 4 metų konstruktoriaus praktikos darbo. Jis visas šias sąlygas sąžiningai atliko. Tuo būdu dabar V. Mažeikai yra suteikta pilna teisė verstis inžinieriaus praktika, atidarant savo įstaigą ir t.t. Savo darbuose jis visuomet pasižymėjo kaip sumanus konstruktorius, kurio darbai atitinka visus reikalavimus. Pasirodo, kad jis yra taip pat ne mažas žinovas ir medžiagų atsparumo klausime.

Lietuvoje priklausė akademinio jaunimo organizacijoms bei kitoms draugijoms. Šiame krašte aktyviai įsijungė į kultūrinį darbą. Kai pasiteiravau apie išlaikytus egzaminus, atsakė:

— Visi egzaminai buvo raštu. Daug klausimų, daug formulių, prieš tai didžiulė krūva blankų, kuriuos reikėjo užpildyti, na, ir pastovaus bei ilgo darbo vaisius buvo mano išlaikyti egzaminai.

Atrodo, kad V. Mažeika bus ar tik ne pirmasis lietuvis šioje valstybėje, išlaikęs šios srities egzaminus ir gavęs leidimą. Pažymėtina, kad šiuos egzaminus turi laikyti visi, nesvarbu, ar jie baigę universitetą šiame krašte, ar užsienyje. Todėl mūsų bičiulio laimėjimas yra mums džiuginantis ir įdomus tuo, kad jam tapo pripažintas Lietuvos universiteto diplomas. Šiems egzaminams jis ruošėsi namuose, nes jo įgimti gabumai leido tai padaryti. Tai yra įrodymas visiems, jog galima pasiekti tikslą tik tvirtai pasiryžus ir nuosekliai dirbant.

Nauajsis inžinierius augina puikią šeimą, gyvena Brighton Parko apylinkėje. Kaip tėvas, yra susirūpinęs lietuviškojo jaunimo švietimu. Šalia viso to, jis dainuoja Vyrų chore. Lietuvišką dainą jis yra pamėgęs seniai ir savo laisvalaikį jai paskiria. Chore jis eina ir revizijos komisijos pirmininko pareigas. Kaip tik šia proga norisi priminti, jog tų žmonių pasiteisinimas, kad nėra laiko, esu pavargęs, studijuoju, reikia šeimoje pabūti ir kiti išsisukinėjimai nenorinčių, bet galinčių, dai nuoti neturi pagrindo. Reikia tam noro, o tada viską bus galima suderinti ir atiduoti gražią duoklę lietuviškai dainai, kaip ir prie sunkiausių sąlygų inž. V. Mažeika sugebėjo padaryti. Tai yra šviesus pavyzdys daugeliui vyrų, priverčiąs susimąstyti. Linkime naujajam inžinieriui pasisekimo tiek asmeniniame, tiek ir profesiniame kelyje.

Vyt. R.

Ten, kur jaunuosius laimina rykštėmis

Marija Širdies Jėzaus, lietuvaitė pranciškonė misionierė Peru valstybėje, gavo liūdną žinią, kad nemažai jos artimųjų yra ištremta į Sibirą. Misijose toje vietoje ji yra tik viena lietuvaitė. Mums rašo, kad tenai gegužės mėnesyje žmonės labai mėgsta pamaldas. Į bažnyčią kasdien atneša po 200-300 žvakių, o kartais net iki 800, ir visos turi būti uždegtos. Marijos altorius paskendęs žvakių šviesoje. Kiekvieną dieną laikomas išstatytas Švenčiausias.

Toje vietoje tarp gyventojų yra daug keistų papročių. Pvz. jaunoji ir jaunasis prieš išeidami į bažnyčią sutuoktuvėms turi gauti tėvų palaiminimą, o tas laiminimas, tai 15-20 kirčių virvėmis ar tam tikromis rykštėmis. Kitaip jų moterystė bus nelaiminga... Neseniai mirties patale agonijoje 4 dienas išgulėjo vieną senutė. Ketvirtą dieną ji ir sako: "Negaliu numirti, nes pakankamai nenubaudžiau vaikų". Sušaukė visus vedusius savo vaikus, įsakė kad atskaitytų jiems po 20-25 kirčius, o paskutiniam teskyrė tik 15, nes jis buvęs geras. Bausmę atliko tam t kras paskirtas žmogus. Ir tada senutė numirė. Gyventojai labai tiki į dvasių klajojimą.

Mokslo metai ten prasidėjo balandžio 1 d., nes anapus ekvatoriaus dabar ten ruoduo, artėja žiema. Seselės turi pradžios mokyklą, gimnaziją ir mergaičių seminarją. Baigia statyti prieglaudą, kur laikinai bus ir pradžios mokykla, nes kitas pastatas prieš Velykas dėl senumo sugriuvo.

Žmonai galvą nukerta

Lietuvaitė rašo, kad yra dar daug žmonių, kurių joks misionierius nebuvo pasiekęs, nes gyvena neįžengiamuose miškuose, tarp kalnų, kur nėra kelių, o upės — pilnos neperžengiamų krioklių. Kaikur skrenda lėktuvais, bet tam neturėdami lėšų žemyn, pavandeniui, plaukia iš medžių sudarytais keltais. Kris dami nuo krioklių, pasinerdami ir vėl iškildami.

Apie tas vietas daug laukinių ir puslaukinių žmonių. Vyrai vaikšto, beveik be drabužių, moterys — susivynioja į vieną audeklo gabalą. Būna vyrų, kad turi po 10 moterų. Jeigu jos susipeša, kaltajai vyras kartais galvą nukerta, bet susipešimų būna mažai — gyvendamos visos vienoj palapinėj dažnai ištisą dieną praleidžia nekalbėjusios. Tarp tų laukinių buvo užtikta ir viena baltoji moteris, matyt pavogta maža ir paskiau išauginta. Tos lietuvaitės misionierės adresas yra: Maria Širdies Jėzaus, FMM, Colegio "Maria Inmaculada", Requena, Peru, South America. Paremiant jos sunkų darbą galima jai nusiųsti aukų tiesiai ar per kun. dr. J. Prunskį, "Draugo" adresu.

21 patrankos šūvis dėl kardinolo

Chilės kardinolas Jose Maria Caro Rodriguez sulaukė 90 m. amžiaus. Švenčiant jo sukaktį iškilmėse dalyvavo vyriausybės atstovai. Kariuomenė jo garbei paleido 21 šūvį iš patrankų. Kardinolas yra labai prielankus lietuviams — keletą lietuvių kunigų parsikvietęs darbuotis jo globoje. Jis taipgi labai vertina spaudą. Kada vienas iš mūsų dienraščio redaktorių — kun. dr. J. Prunskis prieš keletą metų lankėsi Čilėje, jį kardinolas pakvietė apsigyventi savo rūmuose ir laikyti šv. mišias jo privačioje namų koplyčioje bei valgyti prie jo stalo, kol tik redaktorius pasiliko Santiago mieste.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jos gydymo ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite ją taipgi nuo skaudžių nudegimų. Ji taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Yra tinkama vartoti nuo džiūstančios, suskilusios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t. t., taipgi tinkama vartoti vaikučiams, kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklių. Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse—Milwaukee, Wisc., Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St. Chicago 34, Ill.

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA

Iš WGES stoties — Banga 1390
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENNIO vak. nuo 7—8 v.
SEKAD. 8:30—9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1490 kil.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2418
7121 So. ROCKWELL ST.

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino,

kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir pelninga.

Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.

Saugumą užtvirtina Suvienytų Valstybių valdžios agentūra iki $10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervai, o pelną — patyrusių ir sąžiningų vedėjų pastangos.

Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir draugiškas patarnavimas.

Dėl paskolų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės:

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illnois

Sukaktuvinių Metų Dovanos Taupytojams

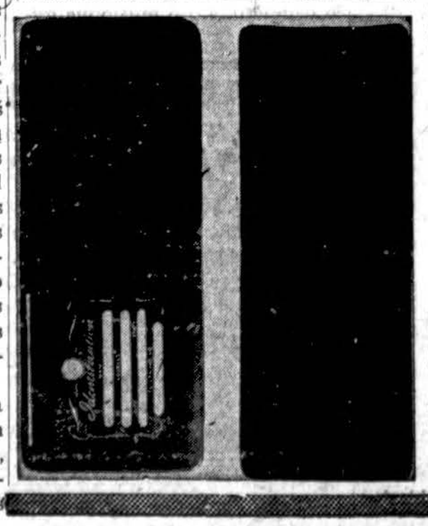

Šiais metais Crane Savings mini savo 30 metų sukaktį. Šia proga bendrovės vadovybė nutarė duoti dovanų visiems naujiems ir seniems taupytojams. Štai jos:

1. Kas atidarys naują sąskaitą arba padės į senąją $50.00 ar daugiau, tai gaus dovanų bendrovės raktą su termometru arba puikią piniginę.
2. Kas padės $150.00 ar daugiau, tai gaus stiprų ir parankų plastikinį arba nailoninį shopping bag (krepšį pirkiniams).
3. Kas padės $500.00 ar daugiau, tai gaus saugią dėžę dokumentams laikyti arba perlų karolius.

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2555 West 47th Street LAfayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas

Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. APDRAUSTA IKI $10,000
DARBO VALANDOS: pirmad. ir ketv. nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadieniais nuo 9 valandos iki vidudienio.

Tel. ofiso HE. 4-6699, rez. PR. 6-7231
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
— Pritaiko akinius —
6322 So. Western Avenue
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadieniais uždaryta. Kitu laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. JUZE IR KĘSTUTIS AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2300 West 51st Street
Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, žiki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniais 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PRospect 6-1795
Rez. tel. GRovehill 6-5603

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak. Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE. 4-5849. rez. HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutarties

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 29, Ill.
Pasimatymai pagal sutarties
Telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Tel. ofiso VI. 7-0600, rez. RE. 7-6367
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Ave.
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
Šešt. 2—7 val. p. p., išskyrus sekmadienius.

Ofiso telef. YArds 7-1166
Rezidencijos — STewart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Tel. WAlbrook 5-2670
Res. HIlltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAJŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso PR. 6-3838, rez. RE. 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

Telefonas REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 1—4 popiet, 6:30—8:30 vak.
Trečiad. pagal sutartį

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakare.
Išskyrus trečiadienius
Butas 1526 So. 49th Ave.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadienį tik susitarus

Dr. Nina KRIAUČELIONAITĖ
(Gydytoja ir Chirurgė)
MOTERŲ LIGŲ IR AKUŠERIJOS SPECIALISTĖ
2750 West 71st Street
(Kampas 71st ir California)
Tel. ofiso ir rez. REpublic 7-4146
Val. 11-2 ir 6-9 v. v. Šešt. 1-4 p. p.
Priėmimas tik pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet.
Ofice tel. RE. 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4966
DR. FRANK G. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30
Uždara treč. visą dieną ir šeštad. vak.

DR. A. MACIUNAS
5700 S. Wood Street
Atostogose iki rugp. 2 dienos.
Reikalui esant prašom kreiptis į Dr. V. Mušinską. Tel. Ofiso: PRospect 6-2240, rez. WAlbrook 5-4860.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto: 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

Ofiso HEmlock 4-5815
Rez. HEml. 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 W. 69 St.
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Priima pagal susitarimą

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 S. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7—9.
Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta.
LAfayette 3-4949
Namų — CEdarcrest 3-4786

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted St.
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso tel. VIctory 2-1484. Resid. 2437 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.
Atostogose iki liepos 28 d.

Ofiso telefonas — Bishop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer).
Val. kasdien nuo 2 iki 9 val.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REpublic 7-2290
SPECI. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
VAL.: Pirm., antr., Ketv., penkt. nuo 2:00—4:00 ir nuo 6:00—8:00. Šešt. nuo 2:00 — 4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis; pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
4455 So. California Ave., Chicago
Šaukite YArds 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9; šeštad. 10 val. ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Tel. ofiso YA 7-4787, rez. PR 6-1930
DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Val. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Jeigu neatsiliepia viršminėti telefonai šaukite MIdway 3-0001

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai. Spec. pagalba kojom (Arch Supports) ir t.t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
2850 W. 63rd St. Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084.

Skelbkitės "Draugė"!

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutarti

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek.

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 West 16th Street
Val.: kasdien 5-8, šeštad. 1-3
Telef. TOwnhall 3-0959
2534 West 68th Street
Val.: tik iš anksto susitarus.
Telef. HEmlock 4-7060, neatsakius skambinti CEntral 6-2294.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR SPEC. MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rezid.: 2410 W. 51st St.
Tel. PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v. Antr., Trečiad. ir Penktad. 6-9 val. vak. ir šeštadieniais 2-4 val. popiet.

Tel. ofiso He. 4-2123, rez. PR. 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p. p. ir 7—9 vak.
Trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais uždaryta

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak.
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p.p. ir nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

DR. J. VAITAITIS
GYDYOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10-12 val ryto ir 5-8 val. vak. Šeštadieniais 10-2.
Trečiad. uždaryta
Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1281

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Rez. VIctory 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v.v. šeštad. 1-4 val. popiet.

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE. 4-3156
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
DR. P. Z. ŽALATORIS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius, Kreivas akis ištaiso.
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-2 ir šeštadieniais 10-2 val. popiet.

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimo bei svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančiais mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
4712 South Ashland Avenue
Tel. YArds 7-1373
Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekm. ir treč. uždara.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. VIrginia 7-8641; 7-8642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, exept Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$5.50	$3.00	$1.25

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako, skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DIDELIS VALSTYBĖS VYRAS

Liepos 5 d. popiežius Pijus XII oficialioje audiencijoje priėmė Federalinės Vakarų Vokietijos kanclerį Konradą Adenauerį. Kancleris buvo lydimas Federalinės Vokietijos užsienio reikalų ministerio Heinrich von Brentano. Popiežiaus pasikalbėjimas su kancleriu užtruko apie 45 minutes.

Kancleriui Adenaueriui ir jo palydovams pasakytoje kalboje Pijus XII visų pirma dėkojo už apsilankymą ir išreiškė savo džiaugsmą bei nusistebėjimą dideliais Vokietijos laimėjimais, kurie buvo pasiekti, pakylant iš karo griuvėsių. Visa tai buvo atsiekta tautos darbštumu bei kūrybingumu, bet drauge ir išmintingo vadovavimo dėka. Toliau Šv. Tėvas linkėjo vokiečių tautai kantrumu ir ištverme išspręsti visas problemas, o ypač tas, nuo kurių taip labai priklauso pasaulio taika.

Kancleriui Adenaueriui suteiktos Popiežiaus audiencijos proga, spauda iškelia jo, kaip kataliko valstybės vyro, reikšmę pokarinėje Europoje. Prieš kiek laiko anglų katalikų savaitraštis "Catholic Herald" buvo įsidėjęs Adenauerio nuotrauką, kurioje Vokietijos kancleris atsiklaupęs priima eucharistinį palaiminimą savo parapijos miestelyje Dievo Kūno porcesijos metu. "Konradas Adenaueris — katalikas valstybės vyras", tokiais trumpais žodžiais laikraštis nusako nuotraukos turinį.

"Katalikas valstybės vyras" — tai tiksliausias Federalinės Vokietijos kanclerio Adenauerio asmenybės apibūdinimas, kurio jam niekas negali užginčyti, net jo politiniai priešai. Šie dažnai jam net priekaištauja jo katalikiškumą, kaltindami kanclerį, kad jis savo veikloje visuomet vadovaujasi katalikišku mokslu ir katalikiška morale.

Šiandien kancierio Adenauerio politiniai priešai yra padaugėję, palyginus su 1953 metais, kai jo vadovaujama partija politiniuose rinkimuose buvo surinkusi absoliutinę daugumą balsų. Vokietijoje, kurios du trečdalius gyventojų sudaro protestantai, tai buvo negirdėtas įvykis. Politiniams Adenauerio priešams šiandien nepatinka jo, kaip kataliko, besąlyginis antikomunizmas, kuris — opozicijos nuomone — šiuo metu esąs nenaudingas vokiečių interesams. Bet kancleris Adenaueris yra ne iš tų, kurie greitai kapituliuoja prieš opozicijos spaudimą. Priešingai, savo tikslo jis siekia retu ištvermingumu. Savo gyvenime jis visuomet turėjo priešų, bet kova su jais visuomet baigdavosi pergale. Vėliau visuomet paaiškėdavo, kaip tiksliai kancleris vertino politinę padėtį. Tai ne kartą buvo priversti pripažinti ir jo politiniai priešai.

Federalinės Vokietijos kancleris yra įsitikinęs Europos suvienijimo šalininkas. Suvienytoji Europa — Adenauerio įsitikinimu — turi apimti ne tik Vokietiją ir Prancūziją, bet visas Europos tautas, neišskiriant nė tų, kurios šiandien yra sovietų okupuotos. Siekdamas Europos apjungimo, Adenaueris deda daug pastangų suartinti Vokietiją ir Prancūziją, už tai susilaukdamas didelių priekaištų iš savo politinių priešų pusės. Jis niekuomet neturėjo nė mažiausios abejonės, kad Hitleris Europą prives prie bedugnės krašto, dėl to visuomet ryžtingai priešinosi nacių politikai ir jų ideologijai. Tai jis įsakė nuleisti nacių vėliavas, iškeltas Koelno mieste. Už tai tą pačią dieną buvo pašalintas iš burmistro pareigų ir turėjo pasitraukti į privatų gyvenimą, kol 1945 metais vėl buvo pašauktas vadovauti Koelno savivaldybei. Adenauerio energija ir savarankiškumas nepatiko nė anglų okupacinių dalinių vadovybei, kuri greitai jį privertė antrą kartą pasitraukti iš Koelno burmistro vietos.

Konrado Adenauerio nuopelnas yra mokėjimas sujungti dvi krikščioniškas konfesijas į vieną politinę partiją; jo, kaip steigiamojo Vokietijos susirinkimo pirmininko, didele dalimi yra kūrinys ir naujoji Vokietijos konstitucija. Nuo 1949 m. jis, padedamas gerai pasirinktų bendradarbių, tebelaiko savo rankose Federalinės Vokietijos Respublikos vairą. Neatrodo, kad jį greitai perleistų kitiems. 81 metai amžiaus jam netrukdo būti energingesniu net už kaikuriuos daug jaunesnius savo ministerius. Savo ištverme ir kantrybe jis tikrai tikisi matyti Europą, pagaliau atsiekusią savo susivienijimo. (V..R.)

Spaudoj ir gyvenime

APIE SĄSKRYDĮ IR MALDĄ

Amerikoje yra įprasta didesnius parengimus pradėti malda. Tai graži tradicija ir galima pasigėrėti, kad ji kaskart stipriau įsipilietina ir lietuviuose. Maldos įvedimu į tokius parengimus paprastai rūpinasi tie, kuriems malda, kuriems Bažnyčia yra brangi, kuriems yra tai tikėjimo dalykas. Jeigu gi maldos nebuvimu ima sielotis žmonės, kurie stovi nuošaliau nuo Bažnyčios ir kuriems tikėjimas nėra nuolatinės praktikos dalykas, susidaro įtarimas — ar ta malda tikrai pageidaujama dėl garbės Dievui, ar tik kaip eilinė priemonė laimėti daugiau prielankumo tarp tų žmonių, kurie maldai tiki. Šitokiu atveju maldos pageidaujama nebe religiniais, o politiniais tikslais, ir labai gaila, kad to skirtumo neįžvelgia J. Bachunas, "Dirvoje" rašydamas straipsnį "Kas daro šiaudinius katalikus".

Jis priekaištauja, kodėl prel. J. Balkūnas, kodėl vysk. Brizgys atsisakę sukalbėti maldą tautininkų sąskrydyje Washingtone. Kaip vysk. Brizgys, taip ir prel. Balkūnas mūsų visuomenei yra gerai pažįstami vadovaujantieji kultūrininkai. Jiems, be abejo, malda daugiau rūpi, negu Bachunui ar sąskrydį organizavusiems tautininkų vadams. Tačiau iš kitos pusės jie, ir visi lietuviai puikiai atsimena, kaip tautininkai savo diktatūrinio režimo metu iš katalikų pagrobė gimnazijas, kurias net okupantai vokiečiai nebuvo drįsę atimti. Jie, ir visi katalikai, gerai atsimena, kaip katalikai moksleiviai ateitininkai buvo mėtomi iš gimnazijų ir sodinami į kalėjimus. Jie gerai atsimena, kad katalikiškoje Lietuvoje tautininkai neleido įsteigti katalikams savo universiteto. Visi gerai atsimena, kad būdavo daug sunkumų katalikiškoms organizacijoms daryti susirinkimus ir suvažiavimus, kai diktatūrinio režimo atstovai visokiais būdais kliudydavo ir atsiųstieji šnipai čia pat viską užsirašinėdavo. Mes atsimename, kaip brutali cenzūra į katalikų laikraščius jėga prigrūsdavo tautininkų propagandos, ir nevalia būdavo pažymėti, kad čia pašalinės rankos darbas. Visa ta propaganda turėjo eiti katalikų laikraščių leidėjų vardu. Visi atsimename, kaip tokie katalikų akcijos vadai, kaip prof. Dovydaitis, buvo uždaryti į prievartos darbų stovyklą akmenų skaldyti.

Tai buvo žiaurios neteisybės prieš katalikų laisvę katalikiškoje Lietuvoje. Mes nematėme, kad tautininkai būtų tas skriaudas atšaukę ir apgailėję, ir neturime užtikrinimo, kad, jeigu jie vėl valdžią pagrobtų — to paties nepakartotų. Jeigu jie, darydami tokias skriaudas Bažnyčiai, nori, kad vyskupai ir prelatai savo dalyvavimu uždėtų antspaudą jų veikimui, tai visdėlto yra pagrindo manyti, kad tas dvasininkų kvietimas jiems buvo svarbesnis politiniais, negu religiniais motyvais, ir girtinas yra dvasininkų ryžtas atsisakyti dalyvauti jų politikoje.

J. Bachunas savo straipsnyje primena, kad jaunatvėje jisai buvo mišių patarnautoju. Tai labai gražu ir vertinga, tačiau maldos klausimuose mes esame linkę daugiau pasitikėti sprendimui vyskupo ir prelato, negu klapčiuko. — J. Žvilg.

PO ŽEMĖS DREBĖJIMO

Po žemės drebėjimo Graikijoj, kur žuvo virš 50 žmonių, savanoriai valo griuvėsius. (INS)

DIEVAS MŪSŲ PRIEGLAUDA IR STIPRYBĖ...

Didžiosios mūsų Dainų šventės vaizdai Chicagoje

ALBINAS VALENTINAS, Chicago, Illinois

...Todėl nesibijosime, nors ir žemė drebėtų ir kalnai griūtų į marių gilybes...

Šia mistiška mūsų tautos giesme pradėta pirmoji šioje šalyje didžioji JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventė.

1,145 dainininkai estradoje didžiu užsidegimu tęsė mistiškuosius giesmės žodžius:

...Jisai sutrupins ginklus ir su laužys šaudykles neteisiųjų...

Milžiniškoje salėje, kurioje buvo dešimt tūkstančių lietuviškų širdžių, viepatavo kapų tyla. Niekas net negalėjo nugirsti, kokiu vidiniu užsidegimu plaka tos lietuviškosios širdys... Tik visi matė, kaip iš tūkstančių akių riedėjo ašaros, tokios skaisčios ir tyros lyg perlai...

Giesmei nutilus, mūsų muzikų veteranas J. Žilevičius, nepriklausomos Lietuvos ordinais dekoruotas ir dirigavęs šiai pirmajai giesmei, pabučiavo dirigento lazdelę. Tada mačiau, kaip garbės svečių ir spaudos atstovų ložėje "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius Jonas Kardelis susijaudinęs švelniai paplojo per petį kolegai dr. kun. J. Prunskiui, "Draugo" redaktoriui. Smalsumas mane privertė nugirsti, ką šią akimirką J. Kardelis turėtų pasakyti kun. J. Prunskiui?

— Tai buvo labai didinga.. Šito momento aš kol gyvas nepamiršiu, — sujaudintas J. Kardelis tyliai kalbėjo kunigui J. Prunskiui.

Ir aš galvojau, kaip čia dabar gali būti? Ar Kardelis kun. Prunskiui tai kalba kaip žymus mūsų muzikos kritikas, ar kaip senas žurnalistikos lapė, ar kaip sugraudentos lietuvišks širdies mūsų mielasis Kardelis?... Ir kai vėliau kun. dr. Prunskio paklausiau, ar šitie žodžiai būtų taip jį nuteikę, jeigu juos būtų pasakęs koks nors kitas tautietis, o ne Kardelis, jis atsakė: "Vargu... Bet tai pasakė Jonas Kardelis"... O vakare bankete, Sherman viešbuty, pasiteiravau ir patį Kardelį: "Mielas Jonai, kodėl susijaudinote girdėdamas šią seną lietuvišką procesjios giesmę?" Atsakė jis: "Iš gilios lietuviškos širdies. Tikrai sugraudeno mane šioji mistiška mūsų protėvių giesmė"...

Teisųjų tarpe yra J. Kardelis. Daug žilų šimtmečių jau praslinko, kai mūsų mažą, nelaimingą tautą užgulė vargai, nelaimės ir svetimųjų persekiojimai. Ir tauta savo paskutinę viltį berado tik Dievuje, o ne šios ašarų pakalnės menkystėje... Su šia vilties giesme tauta keliavo į mirtį Sibiro ištrėmiman, ji lydėjo mirštančius ir trokštančius — užkaltus bolševikų gyvuliniuose vagonuose, ji ir šiandien dar širdį veriančiai tebeskamba Lietuvoje, baudžiavoje, jos duslius aidus mums vėjas atneša iš tolimojo Sibiro taigų, speigų ir pūgų... Su ja mes pradėjome tremties kelią, palikę savo gimtąsias sodybas, ji mus išlaikė viltyje, krentant ant galvų bomboms Vokietijoje, su ja mes pradedame didžiąsias šventes ir darbus giedresnėse dienose, atskirti nuo gimtosios žemės ir išblaškyti po visus pasaulio kontinentus... Ir tauta, kuri nėra menko tikėjimo, nežus per amžius. Didi viltis mus vėl parves į gimtąją žemę, todėl ne veltui visame žemės rutulyje ir šiandien tebeskamba viltingieji žodžiai:

— Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė, todėl nesibijosime, nors ir žemė drebėtų ir kalnai griūtų į marių gilybes...

*

Po senosios mistiškos religinės giesmės Chicagos kolizėjų sudrebino JAV ir Lietuvos himnai. Ir man atrodė, kad šios giesmės sudrebino visą pasaulį... Laike šio iškilmingo momento kiekvienas, žiūrėdamas į JAV ir Lietuvos vėliavas, kurias salėn įnešė Amerikos Leginо Dariaus ir Girėno bei Don Varno postai ir Chicagos Lietuvių Šaulių Klubas, jautė, jog pirmoji vėliava mums primena, kad esame globoje ir laimingoje apsaugoje galingiausios pasaulyje valstybės garbingos vėliavos, o mūsoji trispalvė mums graudingai priminė mūsų nelaimnigus brolius, kenčiančius tėvynėje pekliškąsias bolševizmo kančias, bet nepalūžusius ir niekad nepalūžtančius...

*

Po šios iškilmingos dalies, kurią dirigavo Pirmosios Lietuvoje Dainų Dienos Kaune 1924 m. organizatorius komp. Juozas Žilevičius, įvyko oficialus pirmosios tokio masto Dainų šventės tremtyje atidarymas. Ją savo trumpu žodžiu atidarė Dainų šventės komiteto pirmininkė, Amerikos lietuvaitė, muzikė Alice Stephens. Po to žodį tarė JAV LB Valdybos pirmininkas St. Barzdukas, o visą Dainų šventės programą vykusiai pravedė tos šventės komiteto narė Juzė Daužvardienė.

Estradon išeina dirigentas Stepas Sodeika. Keli mostai — ir energingai pakyla dirigento lazdelė... ir didžiu galingumu suskamba Maironio "Jau slavai su kilo".. Galingi balsai iš tūkstanties krūtinių susilieja su fanfarų orkestro trenksmu. Ir rodos, štai jau nebeatlaikys senasis kolizėjus ir sugrius nuo šitų garsų, kaip anos bibliškosios Jerichono sienos nuo triūbos balso.

Ir taip daina lietuviška, viena už kitą skambesnė ir gražesnė, dideliai graudena mūsų širdis. Daina sava, daina mūsoji miela ir brangi, vėl galingai suskambusi už tūkstančių mylių nuo tėvynės, už plačiųjų marių, už giliųjų vandenynų... Matai šioje salėje dainos besiklausančių dešimt tūkstančių lietuviškų veidų didžiame susikaupime ir ilgesyje. Dešimt tūkstančių įvairiaspalvių nosinaičių ir skarelių mosikuoja, ir rodos nesuskaitomi būriai pasakos paukščių pakilę kažkur skristų. Ir tu vargdienėlis nebesupranti, kuri skarelė šluostosi prakaitą, o kuri ašaras... Vaizdas — didingas ir nekasdieniškas. Reikėjo kiekivenam jį būtinai pamatyi.

Ir taip daina lydi dainą. Grau desnė už graudžią, linksmesnė už linksmiausią, puikesnė už gražiausią. Dirigento lazdelė eina iš rankų į rankas. Iš Stp. Sodeikos ją perima sesuo M. Bernarda, iš jos — Alice Stephens, iš šios — Bronius Budriūnas, tylusis Alfonsas Mikulskis, Vladas Baltrušaitis ir paskutinis triukšmingasis Kazys Steponavičius. Dirigentai šluostosi prakaitą, dainininkai taip pat, o publika — nė neklausk... Nes Dievulis davė gražią dienelę — lauke 103 laipsniai, o salėje net 115 laipsnių šilimos... Bet visi didvyraiškai atsilaikė savo vietose ir posto nepaliko... Tai buvo diena išbandymo lietuviškosios ištvermės ir pasiryžimo. Kaip vienas svečių pasakė:

— Lietuviai priklauso prie kietojo branduolio...

*

Dainų šventės dieną visi Chicagos keliai vedė tik į kolizėjų. Apie 3 val. p. p. vaizdas ten buvo panašus į milžinišką skruzdėlyną. Kitataučiai praeiviai negalėjo atsistebėti, koki "cūdai" čia dabar darosi? Viena senutė iš Brighton Parko garsiai aimanavo.

— Viešpatie Sutvėrėjau, tiek svieto bematysime tik ant Juozapato pakalnių...

Kapitono Balswicko policijos dalinys tvarkė judėjimą ir žiūrėjo prideramos tvarkos. Jie stebėjosi šitokios minios tvarkingumu ir susiklausymu: jokių išsišokimų, jokių įvykių. Mudu su šios šventės spaudos ir propagandos komisijos šefu Vl. Būtėnu jiekojome vienos komisijos narės, paklydusios kažkur minioje, norėdami pasodinti ją į priderančią vietą. Vyresnysis, pastebėjęs mus kažko stropiai jieškant, pasiteiravo, ar negalėtų kuo padėti? Pasakėme, kad jieškome vienos ypatos. — O kokios? — pasiteiravo jis. — Nurodykite žymes ir už penkių minučių turėsite... Mes suabejojome, ar kas galėtų surasti šitokiame judančiame skruzdėlyne. Vyresnysis tik nusišypsojo:

— Tai jūs nepažįstate kapt. Balswicko vyrukų...

Tačiau garbingos ponios jieškoti su policijos pagalba vistik buvo nepatogu.

*

Pertraukos metu teko nuoširdžiai pasikalbėti su senosios kartos Amerikos lietuviais veikėjais, patriotais, čikagiečiais. Chicagos Alto pirmininkas Dan Kuraitis pasakojo:

— Tik atvykęs Amerikon, 1916 m. šitoje pačioje salėje pradėjau mokytis automobilisto amato. Tada po šitą salę lakstėme, dūzgėme anų laikų plerpiančiais automobiliais...

— Ir tokių prabangių "Buickų", kokius jūs šiandien pardavinėjate, tada nebuvo! — kažkas kandžiai pastebėjo iš šalies.

— Nebuvo, broleli, tada das net ir tokių mašinų, kokia tamis tėlė dar šiandien tebevažinėji... — nusijuokė Chicagos "lietuviškųjų Buickų" karalius. — Bet Dievuliau brangus, kas galėjo tada ir pagalvoti, jog po keturiasdešimt metų šion pačion salėn susirinks tokios minios lietuvių, dainos mylėtojų.

— Ar Chicagos lietuvių istorijoje yra buvę atsitikimų, kad vienon vieton susirinktų tokios minios lietuvių? — paklausiau čionykščių lietuvybės veteranų.

— Yra buvę... — atsakė dr. Stp. Biežis. — Tai buvo 1919 metais. Tos salės šiandien nebėra, bet ji buvo prie Wenthworth Ave. ir 35 gatvės. Tada buvo sušauktas mitingas Lietuvos atstatymo reikalu. Susirinko irgi apie 10,000 lietuvių. Iš visų kolonijų lietuviai tada pėsti keliavo su vėliavomis ir dūdų orkestrais į tą mitingą...

— Ir, žinokite, — sako finansininkas Jonas Kaaznauskas, — kad tada neturėjome nei radijo, nei tokios spaudos, kokią turime šiandien. Vienintelis tada būdas pranešti apie įvykstantį didelį mitingą tebuvo žinios "iš lūpų į lūpas"...

— Po karštų kalbų Lietuvos atstatymo reikalu, — pasakoja toliau dr. Biežis, — per salę buvo nešama milžiniška trispalvė Lietuvos vėliava, kurion, kas tik gyvas, žėrė savo auką senosios tėvynės reikalui. Buvo surinkta 6,000 dolerių. Ir tai buvo vien nikeliais, daimukais ir

(Nukelta į 4 psl.)

NELĖ MAZALAITĖ

PJŪTIES METAS

ROMANAS

16 tęsinys

Ji nesijudino ir skaitė nėrinio akis, nors nebuvo jokio reikalo — ji manė, kaip reikės nukalbėti tą neišmintingą būtybę.

— Aš neištversiu, — kalbėjo Judita taip liūdnai, kad motinai pasirodė, jog ji įsidūrė virbalu, nors žinojo, kad tai tik žodžiai. — Aš eisiu, kad ir pėsčia, kad ir savaitę. Aš taip išsilgau jo, ir aš žinau, kad jis žūna iš ilgesio — mes taip mylimės, mes taip mylimės.

Geriau, kad ji plūstų ir keiktų, — galvojo Vibrienė, — geriau, kad būtų nedora ir pikta, nieko nėra blogesnio, kaip kad priešas kalba žmogaus balsu ir parodo savo širdį. — Ir dar didesnėje gilumoje motina žinojo kitką ,kad šita žydė yra laimingesnė — ji gali atidaryti savo širdį kiaurai, motina gi ne. — Juk tai mano reikalas būtų važiuoti ir skubėti per ugnį, šūvius, per pavojus — tai motinos kelias. — Ir ji juto tarytum ji užstoja pati save, kad prieš save gina svetimą svetimiausią: — Juk Judita kalba teisybę, ji turi teisę ir pareigą skubėti pas vyrą. Vyras? Argi ji tikra žmona? — šaukia ji savyje.

— Bet Mykoliukas pasiliks, — sako ji ir Judita klausosi kol supranta, jog tai reiškia, kad ji važiuos. Ir tuojau pasikeičia, ir Vibrienė mato, kad laimėjusi Judita, vėl pasidarė kas buvo:

— Aš nepaliksiu savo sūnaus. Aš vešiuos jį su savim, tuč tuojau.

— Jis yra Mykolo sūnus, — sako Vibrienė ir vėl žiūri į savo nėrinį — jos silpnumas praėjo, ji nebesirūpina širdimis, — ir tiktai šiaip sau ji dar prideda: — Jūs galėsit atvažiuoti drauge, — ji vėl sustojo, ji negalėjo pasakyti: — atsiimti, ji nemokėjo nė suprasti, kad ji atiduotų jiems vaiką. Jiems! Ji tarė: — Atvažiuosit pasižiūrėti.

Jeigu Judita būtų vėl ėmus rėkti ir grasyti, Vibrienė būtų buvus laisva nuo bet kokios pareigos — manė ji, tačiau buvo tylu vėl, ir ji tęsė:

— Tokia kelionė, ar žinai, kaip baigsis, gal kas ir įdėtą duoną atims, ir vaikas kęs alkį ir troškulį, ar tu galėsi tai ištverti?

Ji juto tarytum kažkas sakė tuos žodžius jai į ausį, ir ji tiktai pakartojo garsu, išpildė įsakymą.

— Gal — — — tamsta teisi, — tarė Judita truputį niūriai, ir iš naujo viltingai. — Tai aš važiuosiu?

Vibrienė nežinojo ar Judita buvo gera motina, ar taip labai mylėjo vyrą, tačiau mėginimas, kurį kažkas jai pačiai buvo užmetęs, buvo įvykdytas per jos lūpas. Ir ji atsakė visiems drauge, nes vyrai ką tiktai įėjo su malkomis; Mikutis stenėdamas vilko du pagalius, ir nenumetė juos prie ugniakuro, kaip Jonas, jis atnešė ties savo motina ir traukydamas nosį, prunkšdamas, nenorėdamas ir dabar padėti, skubiai kalbėjo:

— Aš stiprus.

— Tu stipresnis už mane, — pasakė Judita ir paglostė jo nosi, o Vibirenė kalbėjo:

— Jonai, sutvarkyk gerai vežimuką ir bėrąjį rytui. Rytoj, — tarė ji atsisukus į Juditą, nes girdėjo kaip toji pašoko, — būk protinga, kiek čia bėra šios dienos. Ryt, kad ir auštant.

— Ar — — — ar nuveš vienas arklys, — sako Judita abejodama, ir Jonas piktomis šnairuoja:

— To dar betrūko, kad abu arkliai pražūtų!

Vibrienė tylėjo, nes juk negalėjo ir ji tikėti, kad Judita begalvotų apie juos, kai jau bus nuvažiavusi — tai buvo tiktai teisybė, kai Jonas sakė, jog arklys skirtas žūti, tačiau šiaip sau ji pridėjo:

— Tai ir tarei, lyg Judita nežinotų, ką mums reiškia arklys prie žemės — ji suras kokį žmogų, kad atgabentų.

— Žinoma, — pasakė Judita, tačiau taip išsiblaškiusi, jog negalėjai ir suprasti, ar ji buvo girdėjusi į ką atsiliepė.

Ji vaikštinėjo nekantri ir nerami — Vibrienė tarytum permatė, kaip jaunoji stovėdama trumpam prieš veidrodį sutraukė antakius — tai ji su gailesčiu atsimena seniai turėtus puikius apdarus ir plaukus, kurie buvo skaisčiai rausvi prieš tai, negu ji pradėjo lakstyti su neaiškiais, nepatikimais žmonėmis.

Kai trinksi galvą, — sako Vibrienė, — perplauk ramunėlėmis ar beržų šakų pavirime. — Ji nežino ar tas padės pasikeisti plaukams, tačiau junta, jog kiekvienas mėginimas pasigražinti, yra lyg nuraminimas jaunajai.

(Bus daugiau)

DIEVAS MŪSŲ PRIEGLAUDA...

(Atkelta iš 3-jo psl.)

kvoteriais... Vos tik kelios popierinės dolerinės tesimatė.

— Bet juk tada ir teuždirbome po du dolerius per dieną, — sako p. Kazanauskas.

— Už tat tokią "sunkią vėliavą" ir nešė per salę stipriausi veteranai...

— Bet tada dar nuo mūsų uniformų nebuvo nudilęs Marnos purvas ir kraujas... — liūdnai prisiminė p. Kazanauskas.

Skambučiai visus iš svečių priėmimo kambario kvietė vėl salėn antrajai Dainų šventės daliai. Bet kažkas čiupo mane už rankovės, tempė ir aiškino:

— Mielas peklininke, prašau dovanoti, kad trukdau. Jūs manęs nepažįstate, bet aš jus pažįstu užtat. Kai rašysite apie šią Dainų šventę, nepamirškite būtinai parašyti, kad tie, kurie sako, jog lietuvių vienybė jau suiro, plepa tikrą netiesą. Politika suiro, o ne lietuvių vienybė... Pažvelkite tik į šias minias — na, ar suirome? Kur ne šimaišo politiniai šešėliai, esame visi kaip vienas. Tai yra menas... Bet palaukite dar minutėlę. Iš spaudos ložės dar ne visos įdomybės matomos. Aš jums kaiką parodysiu. Ana va, žiūrėkite, ar pažįstate tą grupę žmonių?

Aš žiūrėjau pagal nepažįstamojo piršto kryptį. Ten sėdėjo krūvon susiglaudęs lietuviškojo komunistų laikraščio visas štabas...

❊

Šventės antros dalies pradžioje įvyko dainos konkurso premijų įteikimas. Konkurso jury komisijos aktą perskaitė Dainų šventės komiteto vicepirmininkas Vyt. Radžius. O komiteto kasininkas Albinas Dzirvonas įteikė premijas: I premija (100 dol.) — ses. kompozitorei M. Bernardai už dainą "Vakaras tylus", II premiją (50 dol.) — komp. Juozui Bertuliui iš Los Angeles už dainą "Pabusk, pasauli". Komiteto sekretorė Agnė Jasaitytė, publikai karštai pagerbiant laureatus, juos apdovanojo gėlėmis.

Truoj po to, Alf. Mikulskiui diriguojant, auditorija išgirdo premijuotą dainą "Vakaras tylus", kurią publika labai šiltai priėmė ir dar kartą pagerbė jos autorę — seserį M. Bernardą.

❊

Rašydamas šias eilutes, kreipiausi į tauriąją Lietuvos dukrą, Dainų šventės komiteto pirmininkę muz. Alice Stephens, kaip jai, jau iš tolimesnės perspektyvos žiūrint, atrodo šie dideli lietuviškieji įvykiai?

— Nors jau praėjo savaitė nuo Dainų šventės, bet aš visa savo siela tebegyvenu tais gražiaisiais įvykiais, — atsakė ši kilni Amerikos lietuvaitė. — Mes padarėme viską, ką sugebėjome ir galėjome, o pasisekimas ir tautiečių įvertinimas mūsų pastangų toli pralenkė ir pačias geriausias mūsų viltis. Tik man liūdna net iki ašarų...

— O kas spaudžia jūsų lietuviškąją širdelę?

— Ogi tai, kad atsiranda žmonių iš mūsų pačių lietuvių tarpo, kurie tas visas pastangas ir visą mūsų darbą bando viešai suniekinti... Jiems viskas buvę negerai, viskas netikę. Ak, Tū Viešpatie... Tikrai aš negaliu tų žmonių suprasti. Jie niurna, nie kina viską, kad perkaršta buvo... Kad karštas sekmadienis buvo, juk tai buvo tokia Dievo valia, o ne komiteto išdaiga. Jie nepatenkinti, kam salės durys buvo atdaros... Bet juk turėjom iš kur nors gauti oro. Visiems buvo karšta. Mačiau, kaip sekmadienį per iškilmingąją sumą Šv. Kryžiaus bažnyčioje prel. Al bavičius prie atloriaus buvo visas šlapias. Taigi ir jam buvo karšta, bet jis niekam nesiskundžia. Šv. Kryžiaus bažnyčia turėjo būt savo istorijoje dar nematė tokio perpildymo, kaip aną sekmadienį. Tai ir jiems visiems buvo karšta...

— Jūsų nuomone, koks buvo mūsų chorų lygis ir kaip dainininkai atliko savo uždavinį šioje šventėje?

— Mūsų chorų meninis lygis yra pasigėrėtinas. O dainininkai laikėsi ne tik pasiaukojančiai, bet stačiai didvyriškai. Tik atsiminkime, jog jie visą naktį išbuvo be miego kelionėse, o šeštadienį be poilsio repetavo. Juos, pavargusius, kankino tas pats baisus karštis, bet jie laikėsi nuostabiai tvirtai ir dėl to neįvyko jokios klaidos. Garbė jiems!

— Ir jūs laikote šią pirmąją išeivijoje Dainų šventę pilnai pa sisekusia?

— Ko pilniausiai. Prieš dvejus metus penki žmonės pradėjome šį darbą be cento kišenėje ir dar su "netikėlių" šypsniais. Net kaikurie muzikai mums pareiškė, jog Dainų šventė galėsianti įvykti tik ant popieriaus... Bet Dievas laimino mūsų triūsą. Vėliau Dainų švents komiteto plenumą jau sudarė daugiau šimto žmonių. Ir visų vieningumas ir pasišventimas buvo didžiausias. Aš visą savo sielą ir savo jėgas atidaviau tam darbui ne dėl garbės, nes jos gyvenime man užteko. Visas nemigo naktis mane ramino meilė lietuviškai dainai ir jos grožiui, savuosius norėjau nukelti į gimtuosius laukus, o svetimiesiems parodyti, jog Lietuva tikrai yra dainų šalis... Ir didžiausias man užmokestis yra viso to pasisekimas. O tie, kurie visa tai dėl kažkokių nesuprantamų priežasčių nori paneigti ir visą lietuvišką darbą bei pastangas viešai suniekinti, pjauna tą lietuvybės šaką, ant kurios patys sėdi. Todėl jie lietuviškosios visuomenės simpatijų nesusilauks.

❊

Visi tie, kurie Dainų šventėje nedalyvavo, liko didžiame nusiminime. Visi tie, kurios nuo Chicagos skiria platūs kontinentų vandenynai, dalyvavo su mumis savo dvasioje ir susimąstymuose.

Pirmą kartą Dėdės Samo žemėje lietuviška daina nuskambėjo 1688 metais.

Lenkiškiems ponams įvedant baudžiavą ir Žemaičiuose, per žilus amžius laisvę aplaistę savo krauju laisvi žemaičiai paliko savo sodybas traškančiose giriose ir bėgo į Kuršą, kur baudžiavos lažas dar buvo nežinomas. Kažkoks geraširdis kunigaikštis Jokūbas, regėdamas tiek nusiminusių ir laisvės trokštančių žemaičių, nupirko nuo Ispanijos karaliaus Tabagu salą, esančią netoli dabartinio New Yorko, pasamdė "žuvėdų" laivą ir išgabeno Žemaičių laisvūnus vėl laisvam gyvenimui. Ir kada uoste laivas pakėlė bures, stambios ašaros nuriedėjo per bortą, atsisveikinant su gimtosiomis sodybomis. Bet ir tada buvo lygiai taip, kaip ir šiandien, jog svetimųjų vergijos kančios yra baisesnės ir už gimtosios žemės palikimo skausmą... Po pustrečio šimto metų istorija kartojasi.

Po aštuonių mėnesių blaškymosi po plačias marias, pirmieji vyžoti ir barzdoti lietuviški "dypukai" — žemaičiai — išlipo Tabagu saloje ir, susėdę ant nuogų uolynų, ramino save daina apie paliktąsias traškančias girias ir gimtąsias sodybas... Bet anų dienų šio krašto "valdimierai" — anglai pirmuosius mūsų ateivius vėl susodino laivan, atvežė į vietą, kur šiandien yra Didysis New Yorkas ir paleido...

Ir daugiau kaip po pustrečio šimto metų pirmą kartą taip galingai šioej šalyje suskambėjo lietuviška daina... Sujudėjo kaulai pirmųjų mūsų dainininkų po New Yorko uolynais ir jų dulkės atskrido į Chicagos kolizėjų kartu su mumis pasidžiaugti lietuviškosios dainos didybe...

Dainų šventę uždarė jos komiteto generalinis sekretorius muz. Juozas Kreivėnas karštu ir širdingu žodžiu, o komiteto vicepirmininkas muz. Justas Kudirka šios šventės specialią dirigento lazdelę įteikė seniausiam šventės dirigentui komp. J. Žilevičiui, kad ją saugotų ir ji būtų parvežta į išlaisvintą Lietuvą, o ten su ja bus diriguojama Vilniuje, išlaisvintos Lietuvos pirmojoj dainų šventėje.

O ta viltingoji diena tikrai atteis, nes —

NESIBIJOSIME, NORS IR ŽEMĖ DREBĖTŲ IR KALNAI GRIŪTŲ Į MARIŲ GILYBES...

SUTINKAMI SKAUTAI

Škotijos, Anglijos ir Švedijos skautai sveikinasi su amerikiečiu skautu Amerikoje. Iš viso atvyko 52 skautai. Anglų skautai vyks į Philadelphią, Pa., škotai į Cincinnati ir švedai į Memphis. (INS)

× **DAINA** televizijos bei radijo krautuvė ir taisymo dirbtuvė perkelta į erdvesnes patalpas: 3321 S. Halsted Str., tel. CLliffside 4-5665.

Socialinis klausimas nėra vien darbininkų arba vadinamojo ketvirtojo luomo, bet iš esmės religinis klausimas.

— **F. M. Dostojevskis**

Abejodamas ir tvarto nepastatysi ir kiaulės iš bulvių neišvarysi.

— **Mūsų liaudies išmintis.**

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė

PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav,
4058 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. BI 7-7075 arba PR 8-9842

JONAS GRADINSKAS
Kambarių vėsintuvai, vėdintuvai; radio: vokiški, kišeniniai, nešiojami, automobiliams: televizijos; patefonai, varomi baterijomis
J. G. TELEVISION COMPANY
2512 W. 47TH ST. TEL. FRONTIER 6-1998
TAISYMAS GARANTUOJAMAS RAŠTU — 100%

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO
B-VIŲ LYGOS, KURIOSE
Kiekvieno Santaupos Apdraustos Iki $10,000.00
IR
Paskolos Duodamos Namų Įgijimui
Lengvomis Sąlygomis
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St. Chicago 32, Ill.
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., Tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave.
Tel. Cliffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčia į visus artimuosius miestus.

P.&J. JOKUBKA
TV, DEIMANTAI IR LAIKRODŽIAI
Pardavimas ir Taisymas
4077 So. Archer Ave.
Chicago 32, Ill. — Tel. LA 3-8617

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ
PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERENAS
4546 S. Wood St., Chicago 9, Illinois, tel. VI 7-2972

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
2313 W. 91st St. Chicago, Ill.
Tel. PRescott 9-2781

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM Visokių Rūšių MEDŽIAGĄ
CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 8 val. vakaro.

MOVING — MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI - NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000,00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Trečiad. 9 ryto iki 12 val.. Ketvirtad. 9 val. iki 8 val. vak.

Pasinaudokite "Draugo" Classified skyriumi.

Perskaitę dienr. "Draugą", duokite jį kitiems.

LIETUVIAI TAUPO LIETUVIŠKOJE TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖJE
1. MES MOKAME AUKŠTESNĮ DIVIDENDĄ
2. KIEKVIENA SĄSKAITA IKI $10,000.00 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS DRAUDIMO ĮSTAIGOJ.
3. SĄŽININGAS IR MANDAGUS PATARNAVIMAS
AUGUSTAS SALDUKAS PREZIDENTAS.
DARBO VALANDOS: PIRM. ANTR. IR PENKT. nuo 9-5 V.V.
KETVIRTADIENIAIS: " 9-8 V.V.
ŠEŠTADIENIAIS: " 9-4 V.V.
TREČIADIENIAIS: UŽDARYTA.
ADRESAS: 4038 S. ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILL.
TEL. LA. 3-6719

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:
ANTANAS VILIMAS
3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

ROOSEVELT FURNITURE CO.
(LIETUVIŲ KRAUTUVĖ)
Pirmą kartą pasiūlo oro vėsintuvą (Air Conditioner) tik už $39.95. Tas vėsintuvas galima naudoti kiekvienam kambaryje ir automobilyje. Galite šį vėsintuvą gauti 5 dienų išmėginimui. Ne reikia mokėti rankpinigių ir mokestis tik $1.00 į savaitę.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd. Telefonas SEeley 3-4711
NELLIE BERTULIS IR FELIX RAUDONIS, savininkai
Krautuvė atidaryta kasdien iki 6 val. vak. Pirmad. ir Ketvirt. iki 9 val. vak. ir Sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 4:30 v. po pietų.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...
- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Augštus dividendus išmokėjo visada be perstojimo.
- Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N
SAVINGS INSURED UP TO $10,000
Chartered & Supervised by the U. S. Government
2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.
Phone VI 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered ir Supervised by the United States Government
Įstaigos VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma

JONINIŲ LAUŽAMS LIEPSNOJANT

Lietuvos šaulių tremtyje žodis broliams ir sesėms lietuviams Šaulių Sąjungos metinės šventės proga

Toli nuo tėvynės uždegdami savo tradicinius Joninių laužus, šauliai ir šaulės giliai lenkia galvas prieš bendros idėjos draugus, paukojusius savo gyvybes dėl Lietuvos laisvės, ir su dideliu skausmu širdyje prisimena šiuo metu baisioje komunistų vergovėje kenčiančius brolius ir seseris.

Žuvusiųjų kraujo testamentas ir tyliai krintanti tėvynės skausmo ašara šventai ir nepakeičiamai įpareigoja tremtyje iš naujo besirikiuojančias šaulių gretas savo troškimus, mintis, jėgas, darbą ir pastangas skirti NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI.

Šauliai sveikina ir reiškia nuoširdžią pagarbą Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, Lietuvos diplomatų šefui ir visiems Lietuvos diplomatams, Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, Amerikos Lietuvių Tarybai ir visoms organizacijoms bei asmenims, dirbantiems Lietuvos išlaisvinimui.

Šauliai spaudžia rankas savanomas kūrėjams, ramovėnams, Vyčio Kryžiaus kavalieriams, laisvės kovų invalidams buvusiems Lietuvos kariuomenės kariams, visiems lietuviams, tarnaujantiems JAV ir kitų Vakarų galybių ginkluotosiose pajėgose ir Lietuvos Kunigaikštienės Birutės Draugijos narėms

Šauliai linki visokeriopos sėkmės naujiesiems knygnešiams ir tautos žadintojams — lietuviškosios spaudos darbuotojams ir dėkoja visiems mūsų laikraščiams ir žurnalams, kurių skiltyse šauliškoji mintis randa jaukų ir šiltą prieglobstį.

Šauliai taria ačiū visiems, bet kuriuo būdu pagelbėjusiems Sąjungos atkūrime, ypač Lietuvos nepaprastam pasiuntiniui ir įgaliotam ministeriui Washingtone Povilui Žadeikiui.

Šauliai tvirtai tiki, jog kančia ir vargas mūsų tautos nepalauš ir nesunaikins, bet užgrūdins kaip plieną ir padės sulaukti laisvės ir laimės valandos.

Šauliai tiki, jog ta valanda tikrai ateis, ir mūsų tautos budeliai išgirs jiems lemiamus žodžius:

"Tavo darbus ir kelius
Taip skriaudingus, atkaklius,
Ant svarstyklių jau pasvėrė
Dievo teisė amžina
Ir atrado, kad gana
Žemė ašarų prigėrė!"

(Maironis)

Šauliai tiki, jog tėvynės gynimo ir kovos dvasia ras atgarsį mūsų tremties jaunimo širdyse, jog mūsų jaunųjų sielos, tos dvasios vedamos, taps tvirtos, pasiryžusios ir nenugalimos, o per tai, atėjus laikui, bus nenugalimi jų kardai.

Šauliai tiki, jog atkurdami Lietuvos Šaulių Sąjungą Tremtyje pagal Vlado Putvinskio - Putvio ideologiją bei principus kaip griežtai nepartinę, bet demokratinę ir tautinę organizaciją, jie yra pasirinkę tiesų ir teisingą kelią į šviesią tautos ateitį.

Šauliai tiki, jog, nepaisant visų likimo smūgių, lietuvis sugebės padoti ranką savo broliui lietuviui, ir LŠS įkūrėjo žodžiai, tarti nepriklausomybės kovų metu, bus kelrodine žvaigžde kiekvienam lietuvių tautos sūnui ir dukrai: "Siaurinkt savo asmens reikalus, pamirškite asmens ir partinius vaidus, dėkitės į bendrąjį darbą. Tegul pavojaus supratimas sustiprins jūsų širdis, ir, patys sutvirtėję, tvirtinkit nusiminėlius, įtikinkt netikėlius, sujudinkit apsnūdėlius, taikykit susivaidijusius, mokykit neišmanėlius. Tegul visos jėgos susivienys bendrajam didžiajam savo laimės gynimo darbui".

Pagaliau šauliai tiki, jog gimtosios žemės balsas bus stipresnis už "trupinį aukso, už gardaus valgio šaukštą", ir tie, kuriems silpsta tikėjimas Lietuvos prisikėlimu, kurie suklumpa, pavargsta akmenuotame, ilkame kelyje, sunkiomis valandomis girdės tą balsą savo sielos gelmėse, raminantį, guodžiantį, stiprinantį, drąsinantį, keliantį augštyn: —

"Ir atsakė — ji tėvų žemelė,
Kaip gėlė dejuodama šalnoj:
— Eisit ištrėmimo sunkų kelią,
Klupsit pakely ir darganoj.

Vėl mane sugrįžę rasit žalią,
Saulė auksą vėl žarstys languos,
Vėl puoš Sekmines žali berželiai,
Amžiais Baltija laisva banguos!"

(Brazdžionis)

Dieve, laimink Lietuvą!

LŠST Laikinosios C. V-bos
Darbo Prezidiumas

Kaip škotas marškinius pirko

Vienas škotas norėjo nusipirkti marškinius. Nužiūrėjęs vitrinoje jam patinkamus, škotas drąsiai žengė vidun.

— Prašau duoti man alyvų spalvos marškinius.

Padavėjas atnešė visą pundą melsvų baltinių ir patiesė škotui išsirinkti.

Kai tinkamų nerado, atnešė dar daugiau.

Bet škotui vis netiko. Tada į pagalbą atėjo pats krautuvės savininkas ir parodė visus marškinius melsvos, alyvų spalvos.

Škotas vis savo:

— Ne, prašau man duoti alyvų spalvos marškinius.

Tada, vedėjas, pritrūkęs kantrybės, atsakė:

— Gaila, pone, pas mus tokių marškinių nėra.

— Bet juk aš mačiau išstatytus vitrinoj, — atrėžė škotas.

Tada pardavėja atnešė visus vitrinoj išstatytus marškinius, iš kurių škotas išsirinko vienus, baltos, kaip sniegas, spalvos.

Vedėjas nustebo:

— Bet, pone, juk tai yra balta spalva, o jūs prašėte alyvų spalvos.

— Argi nėra baltų alyvų, — atsakė škotas.

Ne nuo to priklauso

— Sakyk, Maryte, kaip tu taip gražiai moki vartoti lūpų pieštuką?

— Žinai, Jone... tai nepriklauso nuo to, kaip pieštuką naudodoji, bet ant ko...

Didžiųjų rūpesčių dalis kyla iš nepagrįstos baimės.

— Hilty

TELEVIZIJA • RADIJAS
HI-FI FONOGRAFAI • VOKIŠKI RADIJAI
DIDELIS PASIRINKIMAS • PARDUODAME IR TAISOME
FRANK'S TV & RADIO, INC.
3240 So. Halsted St. CAlumet 5-7252

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

AR VERTA?
$2.00 į metus, kad užlaikius gražius plaukus. Mėgink NEW ERA — per 40 metų pasekmingai vartojamas. Siųskite $2.00 už 8 oz. bonką.
F. BITAUTAS
302 S. Pearl St., Denver, Colorado

VASARVIETĖ "NIDA"
Sav. Pr. Kalvaitis
BEVERLY SHORES, IND.
Tel. Michigan City TRiangle 2-2711
Lietuviškas maistas, alus ir vynas
Gera maudymosi vieta

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 WEST 63RD STREET
Tel. PRospect 8-0833 ir PR 8-0834

CHICAGO SAVINGS NAUJAS NAMAS

Kairėje matote būrį įtakingų asmenų, 1955 m. rugsėjo 12 dieną susirinkusių į Chicago Savings & Loan Association naujo namo, esančio 6243-45 So. Western Ave., statybos pradžios (ground breaking) ceremonijas. Paveiksle iš kairės į dešinę stovi: Jack Healy, vyriausias egzaminatorius iš State Auditor įstaigos; John McCarthy, Marquette National Bank direktorių pirmininkas; Barney R. Pietkiewicz, Crane Savings & Loan Association prezidentas; Julius Brenza, Metropolitan State Banko prezidentas; Allan Anderson, Federal Home Loan Banko viceprezidentas; Walter McAvoy, Illinois įstatymus leidžiančios įstaigos atstovas; Michael Hannigan, 15-to wardo republikonų komiteto atstovas; John Kluczynski, J. A. Valstybių kongreso atstovas; Bernice Stephon, Chicago Savings sekretorė; John Pakel Jr., Chicago Savings viceprezidentas; John Gregg, Chicago Savings viceprezidentas; Anton Valonis, Metropolitan State Bank iždininkas; Chas. Beckham, direktorius; Percival Trudeau, Chicago National Banko viceprezidentas; Ralph Puslis ir William Sebastion, Chicago Savings direktoriai.

Kasamojoj mašinoj sėdi: John Pakel Sr., Chicago Savings prezidentas; Miss Elaine Pakel, tarnautoja; John F. O'Toole, 15-to wardo demokratų komiteto atstovas, ir Norbert H. Lamberty, Chicago Savings advokatas.

Į statybos pradžios ceremonijas dar buvo atvykę Mr. ir Mrs. A. Rudis, teisėjas Alfonse F. Wells,. kun. E. A. Conway, lietuvių anglų spaudos bei įvairių Real Estate įstaigų atstovai, nors paveiksle jų ir nėra.

Žemiau dešinysis paveikslas rodo iki šios dienos padarytą Chicago Savings naujo namo statybos progresą, o dar žemiau kairėj esantis paveikslas rodo šios įstaigos namą, kai šių metų pabaigoje jis bus baigtas.

Chicago Savings & Loan Association naujasis namas bus ne tiktai vienas gražiausių tos rūšies namų visoje Chicagoje, bet jis bus įrengtas su vėliausiais pagerinimais bei patogumais greitesniam ir malonesniam taupytojų bei paskolų aplikantų patarnavimui.

Chicago Savings iš anksto kviečia kaip senus, taip ir naujus taupytojus, ir bendrai visus lietuvius rengtis į Chicago Savings naujo namo šaunų atidarymą (Grand Opening) 1957 metų sausio mėn.

Kad persikeltų į naują namą su turtu, nemažesniu kaip 20 milijonų dolerių, Chicago Savings kviečia visus į talką. Per pirmus šių metų 6 mėnesius Chicago Savings turtas paaugo virš $2,400,000.00. Jei taip augsime ir per ateinančius 6 mėnesius, tai į naują namą persikelsime su turtu, viršijančiu $20,000,000.00. Kad užtikrintume tokį patį augimą, pradedant 1-ma ir baigiant liepos 15-ta diena kiekvienas, atidarantis naują sąskaitą arba padidinantis savo seną sąskaitą su nemažiau kaip $10.00 — gaus puikią dovanėlę. O padedantieji nemažiau $1,000.00 gaus kamerą arba nepaprastą 4 asmenų stalo setą. Vaikai, atėję su tėvais, taip pat gauna dovanų.

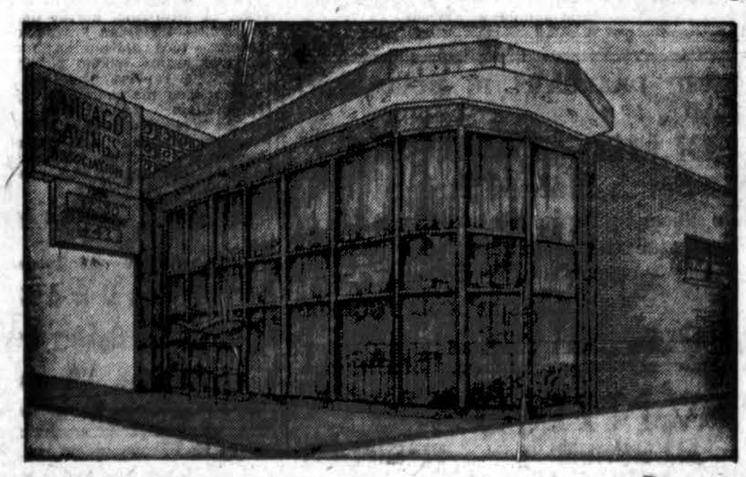

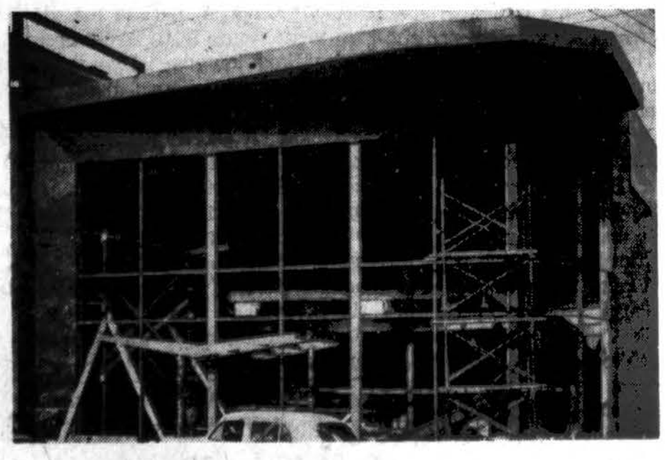

Chicago Savings per 32 metu saugiai ir pelningai tarnauja savo taupytojams. Per visą tą laikotarpį ji visada išmokėdavo aukštesnį dividendą negu didžiuma kitų finansinių įstaigų. Toliau gyvenantieji pas mus gali taupyti laiškais. Norint sužinoti mūsų mokamus dividendus ir mūsų teikiamus vertingus patarnavimus, prašome mums paskambinti GRovehill 6-7575.

Pas mus taupomi pinigai yra pilnai apdrausti.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
6234 South Western Avenue

Atdara — pirmad. nuo 12 iki 8 val., antrad. ir penktad. nuo 9 iki 4 val., ketvirtad. nuo 9 iki 8 val., trečiad. uždaryta visą dieną, o šeštad. nuo 9 iki 2 val. po pietų.

SVEČIAS KUPRANUGARIS

Į Miami, Fla., zoologijos sodą atgabenamas kupranugaris iš Australijos. Jis yra vienas iš 39 kupranugarių, buvusių laive kelionėje į Ameriką.

VASARINIAI ĮVAIRUMAI

AL. GIMANTAS

Švedai nori padėti pabaltiečiams

Baltiska Humanistiska Forbundet, Garvargatan 11 Stockholm, Sverige, atsiuntė raštą, kuriame praneša, jog toji draugija turi galimybę padėti ir tarpininkauti siuntinių persiuntime į Lietuvą, Latviją ir Estiją, lygiai taip pat per juos galima siųsti paramos siuntinius Sibiro tremtiniams. Reikalingi tikslūs nelaimingųjų adresai. Be to, jie turi galimybę siųsti ir tiems tūkstančiams nežinomųjų pabaltiečių kalinių — katorginiukų siuntinius, kurių kaina siekia vos $8. Siuntinys sudarytas iš maisto produktų ir rūbų, kurie kaip įsitikinta, yra labiausiai pageidaujami priverčiamojo darbo stovylų įnamiams. Draugija norėtų atkreipti lietuvių dėmesį, jog jie turi savo žinioje tam tikrą skaičių pavardžių ir adresų Sibiro kalinių, estų, latvių ir lietuvių, kuriems ir būtų pasiųsti minėti siuntiniai, jei tik atsiras pakankamai užsienyje gyvenančių pabaltiečių, kurie malonėtų ištiesti pagelbos ranką savo sesėms ir broliams Sovietų Sąjungos stovyklose. Smulkesnės informacijos gaunamos virš minėtu adresu.

Teisingas kelias

Paskutinių kelių vasarų laikotarpy galima buvo pastebėti kaikurių lietuviškųjų redakcijų labai įsidėmėtinas ir teisingas pastangas suteikiant progą savo iškilesniems bendradarbiams vasaros atostogų metu padirbėti prie redakcijos stalo. Besirūpinant skurdžiu ir aiškiai nepakankamu lietuvių žurnalistų prieaugliu, toji iniciatyva yra ir sveikintina ir kartu labai vertinga. Reikia žinoti, jog absoliutinė dauguma mūsų visų laikraščių bendradarbių, kurių kiti yra tikrai ir gabūs ir spėję pagauti laiko reikalavimus bei lietuviškųjų reikalų pulsą, yra beveik profanai techniškame laikraščio leidimo darbe. Todėl kiekviena mūsų spaudos pastanga, sudaranti progą pasitobulinti laikraštinės talkos darbe, gali būti su dėkingumu sutinkama visų suinteresuotųjų.

Apmąstymai "sandūnuose"

Vasaros metu viešėjus Chicagoje ir neaplankius žinomųjų vasarojimo vietų Indianos smėlyje, tik jau viešnagė lietuvių sostinėje nebūtų pilna ir išsami. Tikriausiai tuo pačiu įsitikinimu besivadovaują tautiečiai, vos pasibaigus Kultūros Kongresui ir Dainų šventei, tiesiog masiniai nusikraustė ir užėmė Michigano ežero paplūdimius ir lietuviškąsias vasarvietes. Lietuviai net nuo Los Angeles ir Pacifiko krantų, nuo Nebraskos, Clevelando, Detroito, Bostono ir New Yorko miesto, net iš Montrealio, jau nekalbant apie pačias artimiausias vietoves, ramiausiai sau kepinosi saulutės atokaitoje ir iš nieko neveikimo bandė prisiminti nesenai Chicagoje vykusias istorines visai išeivijos Lietuvai dienas. Nepagailėta rimtos kritikos, savų nuomonių bei įspūdžių pasidalinimo. Šiam bendradarbiui labiausiai į ausis krito ar tik ne didžiumos Dainų šventės klausytojų pasipiktinimas vienu dirigentu, kurio elgesys tikrai galėjo stebinti ne vien tik žiūrovą, bet ir pačius choristus. Absoliutinės tylos reikalavimas, jei galimas ar net ir būtinas keletos ar keliolikos šimtų auditorijoje, praktiškai buvo negalimas 10,000 minioje ir salėje su atidarytomis į gatvę durimis ir vos už 250 yardų riedančiu iškeltiniu traukiniu... Be to, kanadiečiai žiūrovai ir patys dainininkai pasigedo (atrodo, visikai vietoje) bent vieno savojo dirigento. Juk ir pati šventė buvo apšaukta JAV ir Kanados lietuvių, tad ir buvo būtina įvesti bent vieną dirigentą iš kaimyninės Kanados lietuvių menininkų tarpo. (Mūsų žiniomis, buvo kviestas ir kanadiškis dirigentas, bet atsisakė. — Red.)

Smėlyje besivartant, jūsų, bendradarbį suintrigavo ir dar viena savotiška smulkmena. Štai, kol vasarotojai prisilaiko vasarnamiuose, ar aikštelėse prie jų, beveik visi varžosi, kad tik gavus perskaityti lietuvišką laikraštį ir ko greičiau patirti aktualijas ir žinutes iš savųjų gyvenimo. Bet pačiame paplūdimyje, priešingai, neteko matyti nei vieno, kuris būtų nusitvėręs lietuviškos knygos. Lyg tyčia jaunos merginos ar poniutės prie vandens sau leido malonumą skaityti tik angliškas knygas, angliškus žurnalus. Įdomu, kodėl? Šioje vietoje ir gimsta mintis pasiūlyti, kad visi lietuviai, bent atostogų ir poilsio metu, jei jau pasiryžę imti ką nors skaitomo į rankas, teskaito tik lietuvišką knygą, žurnalą. Angliškos kalbos ir amerikinės programos, bei "roll 'n' rock" muzikos ganėtinai galima prisiklausyti iš čia pat pasistatyto nešiojamo radijo aparato, o atostogos juk suteikia puikiausią progą ir laiką lietuviškajai spaudai. Ir jei visados skundžiamės laiko stoka savajai knygai, va, atostogų metas tai pats puikiausias tam laikas, tuo labiau, kad neretas mielai imama į rankas anglų kalba leidinius. Tokiam pasiryžimui dar užteks progų ir šiais metais ir nebūtų jokio reikalo laukti 1957 m. saulėtų dienų.

Popiežius dovanojo Teresei Neumanaitei Šv. Kryžiaus relikviją

Popiežius Pijus XII dovanojo šv. Kryžiaus relikviją šių laikų stigmatizuotojai Teresei Neumannaitei.

Apie Teresės Neumanaitės gyvenimą — kaip ji pergyvena Kristaus Kančias, kaip jai pasidaro ant rankų ir kojų stigmos (žaidos), iš kurių teka kraujas — plačiai aprašyta kun. J. Burkaus parašytoj knygoj TERESĖ NEUMANAITĖ. Knygoje yra daug nuotraukų su Teresės Neumanaitės pergyvenimais. Gražus J. Kelečiaus viršelis. Knyga didelio formato, 268 pus. Kaina $3.00.

Pinigus su užsakymais siųsti:

"DRAUGAS",

2334 S. Oakley Ave.,

Chicago 8, Ill.

Pasidavė banditas

Steve Tomares, 32 m. amžiaus, kuris jau buvo areštuotas 73 kartus, bet nei karto nenuteistas, vėl pats pasidavė policijai, kai sužinojo ,kad jis yra jieškomas. Iš nuotraukos jį atpažino Edward Otto, iš kurio buvo pavogta brangenybių už $40,000. Tomares ir šiuo kartu tvirtina esąs nekaltas, bet policija jį atidavė teismui.

Nutrenkė elektra

Chicagoje elektra nutrenkė Edwardą Parque, 23 m. amžiaus, gyvenusį 938 E. 46 gatvėje, kai jisai padėjo statyti metalinius stalažus, kurie palietė augštos įtampos elektros laidus. Elektros pritrenktas jis nukrito iš 10 pėdų augščio ant geležinių laiptų.

PAJIEŠKOJIMAI

Sesuo Monika pajieško **STASIO ZOBELIO** iš Baltūnų kaimo. Teirautis prošom šiuo adresu: **L. ČIAPAS, 4444 S. Mozart St. Tel. FRontier 6-3952.**

Pajieškomas **JUOZAS STAPONKUS**, sūnus Adomo, iš Lietuvos atvykęs prieš Antrą Karą, gyveno Chicagoj. Jieško brolis Adomas iš Sibiro. Jis arba žinantieji apie jį prašomi atsiliepti šiuo adresu: **P. Čiaplinskas, 1445 S. 49th Court, Cicero 50, Ill.**

"NEW ERA" shampoo

Gamintojas NEW ERA, Nauja Gadynė, shampoo

Nauja Gadynė — shampoo. Tai labai geras **shampoo**, kuri jis pats vartodamas 40 metų — nei žilsta, nei plinka. Tas pagal specialią formulę pagamintas mišinys iš cocoanut alyvos ir jo išrastų priedų labai švelnina galvos odą. Siųskite $2.00 už 8 oz. bonką. —

FRANAS BITAUTAS
302 So. Pearl Street
DENVER, COLORADO

Sveikinimų Kortelės visoms progoms!

10

Puikių spalvotų kortelių lietuviškai vaizduojančių 4 metų dalis

$1.00

Pagerbkite savo brangiuosius menišku sveikinimu. Užsisakykite dabar, siųsdami $1 adresu:

DRAUGAS ,

2334 So. Oakley Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Dabar! Pasigaminkite pasaulio puikiausios

ZUBRUVKOS*

Product of U. S. A. Booka Kompaniya, Schenley, Pa. and Fresno, Calif. Made from Grain, 80 and 100 Proof.

* Importuotos Zubruvkos žolelės — užsisakykite tiesiai iš World Herb Co., Inc. Dept. J, 459 18th Ave., Newark, N. J. tik $1.00 už pakelį.

Tips on Traffic Safety

By CHARLES F. CARPENTIER Secretary of State

A recent survey of thousands of traffic accidents resulting in deaths and injuries in a one year period which were investigated by the Illinois State Highway Police revealed that most of the accidents occurred on clear days on dry, paved stretches of highway.

There apparently is only one conclusion which can be arrived at when this startling revelation is analyzed. That is that the motorist, when he has "clear sailing"—good weather and other good driving conditions—relaxes.

The operation of a motor vehicle with the present day heavy highway traffic makes it absurd to think for one second that a motorist can relax when behind a steering wheel. This, of course, does not mean he is to be tense when driving. But it does mean that at all times he must be aware of his obligations to himself and to others—that he must always heed the rules of the road, and one of those rules is to always be on the alert. Some motorists may find it difficult to completely concentrate on driving when they have "clear sailing," but the road only leads to accident, injury or death if they do not.

A copy of the completely new "Rules of the Road" booklet will be sent to you free upon request. Write to CHARLES F. CARPENTIER, Secretary of State, Springfield, Illinois.

Remkite dienraštį Draugą!

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

Norite nekiln. turtą pigiai pirkt arba greit ir gerai parduot — kreipkitės į šią įstaigą.
Parūpinam gerom sąlygom paskolas
A. BUDRECKAS, REALTY
4081 ARCHER AVE. LA. 3-3384

Nejud. turto pirkimas-pardavimas, visokia apdrauda, notarijatas
P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 W. 71st St. — WAl. 5-6015

Prieš pirkdami ar parduodami namus, biznius, sklypus ar ūkius atlankykite mus.
KUTRA-NORKUS REALTY
REAL ESTATE-INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51 St.
WAlbrook 5-5030
PRospect 8-3579 (vak. ir sekmad.)

Šioje nejudomo turto pardavimo įstaigoje perkant ar parduodant. Jūsų laukia greitas ir teisingas patarnavimas.
NORVILA-KURŠIUS
REAL ESTATE SALES
2600 West 59th Street
Visi telefonai: **PRospect 8-5454**

NAMŲ SAVININKAI!
Reikalingi vieno ir dviejų butų namai Marquette, Gage ir Brighton parkų apylinkėse. Turime pirkėjus. Be jokių įsipareigojimų skambinti HE 4-7085 **"Varpas", 5916 So. Western Ave., Chicago 36, Ill.**

Kas, perkant arba parduodant namus, norite sąžiningo ir lietuviškai nuoširdaus patarnavimo, kreipkitės į
VENTA REAL ESTATE
4409 S. Fairfield, tel. LAf. 3-3881
Val.: Kaskien nuo 9-12 ir 4-7 val. vak. Šeštad. nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Trečiadieniais uždaryta.

P. STANKOVIČIUS
REAL EST. ir INSUR. BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 So. Halsted St.
Ph. DAnube 6-2793
Padeda pirkiti - parduoti namus, ūkius, biznius. Parūpina paskolas, draudimus ir daro vertimus. Tvarko imigracijos dokumentus. Ofisas atdaras kasdien nuo 10—7.

CRYSTAL LAKE
NEAR SEMINARY
For sale by owner. 10 rm. Cape Cod on large lot; 4 bedrms, large 24x20 liv. rm., stone fireplace; 2 baths; gas h. w. ht.; recr. rm.; 1 block from lake, private beach privileges; near country club and schl.
470 ESSEX LANE
Phone.—
CRYSTAL LAKE 149

4816 S. HONORE
Owner sells 2—4 brk. Both apts. with bath. Ht. water tank — attic. Priced low for quick sale. For app. to see call
Tel. VI 7-4053

DOWNERS GROVE
BY OWNER
Open House Sunday 1—5 P.M.
430 Lincoln — D. G. 3199 W.
2 bedrm solid brk. bungalow, tile bath — oil lit. — lanscaped lot. Near Catholic church, schools — station and shopping. $17,900.

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKE:
Mūrinis — 4 butai — 2 po 5 kambarius: 2 po 4 kamb. Gražus kampinis namas. $49,000.
Mūrinis 4 ir 2 kamb. 53-čios ir Sacramento apylinkėj. Centr. šild. Garažas. Kaina $16,500. Pulku mažai šeimai.
BRIGHTON PARKE:
Mūrinis — 2 po 5 kamb. Centr. šild. Garažas. Gražūs kambariai.
Medinis, 3 butai — 2 po 4 kamb. ir 1 — 3 kamb. Kaina $16,300.
Mūrinis. Iš priekio kirpėjo ir batsiuvio dirbtuvės; iš užpakalio gražus 5 kamb. (3 mieg.) butas. Centr. šild. Kaina $21,000. Idealu amatininkui.
Turime namų visuose liet. kolonijose. Parūpiname paskolas.
ŠIMAIČIAI
Realty, Builders, Insurance
2737 West 43 St.
CLifside 4-2390

REAL ESTATE
Paskolos. Nej. Turtų Valdymas
VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI
K. MALONIS,
Namų **PRospect 8-2071**

ELMHURST. FOR sale by owner. 4 yr. old 6-rm. face brk. ranch, 2 car brk. gar., lot 60x160, living rm. 21x16, unique firepl., separate din. rm. Geneva cab. kitchen, ceramic tile bath. separate shower stall, 3 bedrms., 2 twin size, full bsmt. with extra toilet, gas ht., comb. storms & sreens, newly dec. Owner suddenly trans. Immed. poss. 2 blks. to grade schl., 3 blks. A & E. Price $32,500 TErrace 4-2108.

BY OWNER BRICK HOME, 4 yrs. old. 7 rms. — 3 bedrms, den. tile kitch, bkft. nook. tile bath, powder rm., rec. rm. 2 car gar, lrg. lot beaut. landspd., paroch. & public schools, 1 block. Vic. Normandy-Devon. ROdney 3-8831 call aft. 6 p. m., wk. days. All day Sat. & Sun.

BERWYN. 5 kamb. medinis namas. Rūsys ir pastogė. 30 pėdų sklypas. 1 blokas nuo 22nd Street. $11,900. Mokesčiai tik $70. **SVOBODA, 6013 Cermak Rd.**

Pilna kaina $10,500. 3-jų butų namas apylinkėje Sawyer ir 24th St. 4—4—4—2 kamb. 2 autom. garažas. Įmokėti $2,500. **SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.**

PROGOS — OPPORTUNITIES

PIRKITE TIESIAI IŠ SAVININKO
Gerai veikiančią maisto produktų krautuvę — "MIDWEST". Galite pirkti ir namą. Pirksite pigiai; parduodama dėl nesveikatos. **HEmlock 4-0800.**

GROCERY IR MĖSOS KRAUTUVĖ
Seniai įsteigtas biznis — puiki proga judriai porai. Parduodama krautuvė viena arba kartu su namu.
5704 S. WESTERN AVENUE

ĮSIGYKITE DABAR

Ar jau perskaitei P. Kesiūno romaną
Tarp Žalsvų Palapinių?

Dr. A. Baltinis savo recenzijoje apie šį romaną taip rašo: P. Kesiūno romanas "Tarp žalsvų palapinių" gražiai iškelia tą pasiaukojimo didumą, kurį bevilitiškoje kovoje dėl tautos laisvės parodė Lietuvos partizanas, tą idealizmą, kuriuo degė mūsų jaunimas, liedamas kraują dėl savo žemės, tuos didžiuosius nuostolius, kuriuos mums reikėjo pakelti dviejų okupacijų replėse. Todėl šį romaną skaitome su malonumu ir dideliu susidomėjimu. Ypač romane minimi žygiai žavės jaunimą ir kels jo dvasią. Šis romanas, atskleidžiąs mūsų heroiškai tragiškus epizodus, yra šviesus spindulys tremties idealizmo ugdyme.

296 pusl. Kaina $3.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Illinois

DAINUOK
12 dainų rinkinys vienam ir dviems balsams su fortepionu. Melodiją ir žodžius parašė Jonas Gvazdaitis. Fortepionui pritarimą patvarkė Juozas Žilevičius.
Kaina $2.50
Užsakymus siųskite:
DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — VYRAI

MACHINISTS
All around job shop experience
Day work. Overtime
Year around work
H. & K. MFG. CO.
4646 S. Western Ave.

TYPIST - CLERK
Excellent Opportunity
Co. Benefits & Pension Plan
GOOD STARTING SALARY
Willing to Learn Dictaphone
Call PEnsacola 6-9440
INSULATION DIVISION
ARMSTRONG CORK CO.
6615 W. Irving Pr. Rd.

AUTOMOBILES — TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOŽICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.
CALL-ME-MOTORS CO.
5759 S. WESTERN AVE. PR 8-9533

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIET. APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudos. Automobilių finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos.
Prieš darydami apdraudas kitur pasiteiraukite pas mus.
JONAS KIRVAITIS,
WAlbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill

BUILDING & REMODELING

VIKTORAS ŠIMAITIS
General Contractor
Stato rezidencinius ir komercinius namus; pasiūlo sklypus; rekomenduoja planus; išrūpina statybos kreditus. Skambinti vak.: **VI 7-4229** arba rez. tel. **BI 7-3340.** Kreiptis —
ŠIMAIČIAI
Realty - Builders - Insurance
2737 West 43rd Street

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
2523 W. 69 St. Chicago 29, Ill.,
PRospeckt 8-3792
A. GINTNERIS — pirmininkas
V. F. PETRAUSKAS — stat. vedėjas
Lietuvių Statybos Bendrovė:
- stato namus pardavimui,
- priima užsakymus,
- atlieka remonto darbus,
- įrengia aluminijaus langus ir duris.

ANTANAS LUKAS IR SŪNUS
2717-19 West 71st Street
BUILDING CONTRACTORS
Stato naujus namus, atremontuoja senus. Kreipkitės:
Tel. — HEmlock 4-5881

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
MŪRAS
BUILDERS, INC.
Stato gyvenamuosius namus, ofisus ir krautuves pagal standartinius planus ar individualinius pageidavimus.
Įvairūs patarimai statybos bei finansavimo reikalais, skiciniai planai ir namų įkainavimas nemokamai.
Statybos reikalais kreiptis į reikalų vedėją šiuo adresu:
JONAS STANKUS
kasdien nuo 4 val. popiet.
Tel. PRospect 8-2013
6800 SO. CAMPBELL AVE.,
Chicago 29, Illinois

ŠILDYMAS
A. Stančiauskas ir A. Lapkus instoliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kūrenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus Air conditioners) ir atlieka visus skardos darbus.
1546 S. 49th COURT, CICERO
Tel. OLympic 2-9311 nuo 8 val ryto iki 5 val. vakaro.
Telef. nuo 5 val. vak.: OLympic 2-6752 ir OLympic 2-8492

PRANEŠAME MŪSŲ DRAUGAMS IR BUVUSIEMSS KLIJENTAMS, KAD

LITH. CLUB - TAVERNA
3517 South Halsted Street

pradėjo veikti nuo šių metų liepos mėnesio 13-tos dienos.
Kviečiame visus atsilankyti, linksmai laiką praleisti. Turime įvairių gėrimų — importuotų ir vietinių.
PRANAS IR JONAS GOBIAI

AWNINGS
CANVAS ALUMINIUM FIBERGLASS
COMBINATION STORM DOORS $39.75
TRIPLE INSERT WINDOWS $17.95
F.H.A. TERMS NO MONEY DOWN
Atidara sekmad. nuo 9—2 val. p. p. Kasdien nuo 10—5 val. vak.
LIETUVIAI SAVININKAI: CHAS. VIZGARD, PETER VIZGARD
Nemokamai apkainavimai
KRIDE COMPANY
2719 West 71st Street. Telef. HEmlock 4-9114

LIETUVOS KAIMO PRISIMINIMAI WILLOW SPRINGS

Po sunkių savaitės darbų atsikvėpti ir prasiblaškyti Chicagos lietuviai dažniausia skuba į Sandūnus Indianoje arba į Willow Springs, kur esti mūsiškės gegužinės, kur lietuvių daržai ir sodai, kur savaitgaliais susirenka būriai žmonių.

Apie Sandūnų lietuviškas vilas, apie tą Michigan ežero pajūrį, kurį savaitgaliais okupuoja Chicagos lietuviai, kur mezgasi pažintys ir romanai, kur žmonės maudosi, geria, mylisi, šoka ir dainuoja, jau buvo spaudoje nemažai rašyta ir, berods, iš tos visos Sandūnų mozaikos bičiulis Alb. Valentinas net dramą sukūrė.

Bent, nūn, šiuo kartu norėtųsi skaitytojų dėmesį nukreipti į Willow Springs, į tą žalią, soduose skęstantį miestelį, esantį didžiosios Chicagos pašonėje.

Kažkas kažkada pasakė, kad Willau Springs pažiba dabar esąs žinomas vilnietis kovotojas, dabartinis kontraktorius Valerijonas Šimkus. Esą jis ten pasistatęs sau puikią vilą ir aplinkui ją gražiam ąžuolyne statąs visą lietuvišką koloniją.

Vieną šeštadienio rytą nudūmiau į Willow Springs ieškoti Šimkaus ir tos naujai statomos lietuvių kolonijos. Privažiavęs mokyklą leidausi į dešinį šlaitą, sukiojausi po žalias gatveles, nusagstytas šauniomis vilomis ir galvojau esąs paklydęs, nes nemaniau, kad tokiam šauniam rajone įsitvirtintų mūsų Šimkus. Bet, kai vienu momentu man kelią užblokavo nedidelis sunkvežimis su šone išdažytu Vilniaus miesto herbu, kai iš jo iššoko pats Šimkus, pamačiau, kad nepaklydau, kad tam rajone Šimkaus tikrai įsitvirtina. Tas rajonas ir yra tarp Nalton ir 87 gatvių.

Iš rašymo duonos nevalgysi

— Spauda atvyko — tariau Šimkui, — rodyk viską, ką statai, ką padaręs esi!

— Iš rašymo, brolau, nepragyvensi, geriau vilkis marškinius žemėn ir imk kąstuvą jį rankas, — atsiliepė V. Šimkus, — tada ir pinigo uždirbsi ir medžiagos pasirinksi.

Šešios gražios vilos viena po kitos stiepiasi į augštį. Šone, medžių priedangoje, stovi septintoji, kur įsikūrusi Šimkų šeima. Dvidešimt žmonių darbo brigada dirba prie tų šešių statomų namų. Įdomiausia, kad darbininkų tarpe tik vienas italas, o kiti visi lietuviai. Elektrikai, mūrininkai, dailidės, dažytojai — visi lietuviai. Ir italas lietuviškai supranta. Tie vyrai jau pastatę virš šimto namų Chicagoje ir puikiai patyrę statybos darbuose. Antai Povilas Janušys, Viktoras Balandis, Pr. Kavaliūnas, J. Bumbulis, J. Danilevičius, J. Žiulpa, J. Neverdauskas, J. Brusokas ir kiti. O dirba jie iš peties ir mane ragina, ir net neduoda atsikvėpti. Statyboje esą atlyginimas augštas ir už tad reikią skubėti.

Praleidęs kiaurą dieną darbininkų tarpe įsitikinau, kodėl jie dirba taip, kaip sau, kodėl tokie sąžiningi. Kas valandą, žiūrėk, tai kava, tai pyragaičiai, tai šalto gaivinančio alaus butelis vis ir ateina darbininkui į rankas, kaip šeimininko dovana. Jei kokia lietuviška gegužinė pašonėje yra, tai, žiūrėk, bosas visus darbininkus ir tempia ten, ir vaišina savais pinigais. Taip visi gražiai ir vieningai susigyvenę. Net ir darbo metu neužmiršta atiduoti duoklės lietuviškiems reikalams. Antai Dainų šventės išvakarėse vienas darbininkas bent dvi valandas pjaustė stulpelius reikalingus atžymėti vietoms Chicago Coliseum, kiti važiavo temptí malkų į statų "Rambyno" šlaitą, kur tą vakarą turėjo suliepsnoti Joninių laužas. Už visą tai, aišku, apmokėjo V. Šimkus niekam nesiskųsdamas ir nedejuodamas, bet gerai suprasdamas bendruosius lietuviškus reikalus.

Svirtis ir koplytėlė

Parūpo apžiūrėti ir Šimkų vilą. Ūksmingų medžių pavėsyje prisiglaudusioje aikštėje ūžia traktorius ir verčia žemes. Šeimininkas pasakoja, kad tai būsiąs iškastas maudymuisi baseinas. Šalia baseino greit bus pastatytas lietuviškas kaimiškas šulinys su svirtimi, toliau stovės koplytėlė su rūpintojėliu, gi aplinkui tiesis lietuviška kaimo tvora. Atseit, tolimo lietuviško kaimo daiktai greit bus atkurtas Šimkų sode ir čia užklydęs svetys ar pakeleivis pamatys dalelę lietuviško kaimo, kurį okupantai išdrąskė prie Nemuno ir Vilijos krantų.

Pati vila naujai išremontuota ir graži. Kartą nustebau, ko tas "Lietuvių Dienų" redaktorius B. Brazdžionis taip skubėjo į Willow Springs pas Šimkus. Sakėsi, paveikslų ir knygų pamatyti. Tikrai paveikslų paveikslais nukabinėtos kuone visos Šimkų vilos sienos. Antai didysis dail. K. Žoromskio Vilniaus paveikslas kaip karalius kabo dėmesio centre. Toliau V. Kasiulio Dievo Motina, Varno, Šlapelio, Pautieniaus ir visos eilės kitų lietuvių dailininkų kūriniai. Knygynui net įrengtas atskiras kambarys, iš kurio išeina balkonas į sodą.

O nuo to balkono atsiveria graži Willow Springs panorama: jaukus ąžuolynas, margos vilos, žalios pievos ir jauki ramybė. Valia tikėti, kad po mėnesio kito ir tose baigiamose statyti vilose įsikurs lietuviai ir Willow Springs ąžuolyne bujos graži lietuviška sala. O mes chicagiečiai nekartą patrauksim ten pasižiūrėti Onos ir Valerijaus Šimkų sodo su tais brangiais lietuviškais suvenyrais gražiam užmiesčio gamtos fone, pamatyti kultūringų lietuvių kultūringą butą ir lietuvių statybininkų rankomis pastatytus namus.

V. Rmj

Žuvo muzikas

Orkestro narys James D. Cunningham, 21 m. amžiaus, gyvenąs Northfield mirtinai užsimušė, kai jam grįžtant iš naktinio klubo apsivertė mašina Edeno vieškely ties Wilmette.

Žemės duona sotus ligi galo gali būti tiktai vergas.

— A. Macaina

PRIE VAISIŲ STALO

Keturi svečiai vaišinasi Free Fair zoologijos parodoje vaikams, kurį atidaryta liepos 6 d. ir tęsis ligi 1 rugpjučio. Paroda vyksta prie 47 St. ir Damen Ave.

Televizija Rusijoj ir Amerikoj

Sovietų Rusijoj televizijos programos yra labai nuobodžios, nes daugiausia rodoma fabrikai, dirbtuvės, mašinos ir "laimingieji darbininkai". Šios rūšies programos labai panašios, tik tiek skirtumo, kad kita vietovė, kiti veidai. Programos visada lydimos karišku maršu.

Pavairinimui rodoma statyba, automobilių gamyba, "kalnų kurortai", taip yra vadinamos sanatorijos ir ubagynai. Ir ten visada "linksmi veidai", kitaip ir negali būti, nors širdis ir verktų. Retkarčiais duodami ir koncertai, kuriuos išpildo solistai, pianistai, smuikininkai, balerinos. Gana dažnai duodamos politinės konferencijos arba pravedami marksizmo — leninizmo kursai.

Rusijoj televizijos programos prasideda 7 val. vakare, tik sekmadieniais beveik visą dieną, daugiausia apie sportą. Šiuo metu Rusijoj yra 12 televizijos stočių, o televizijos aparatų šeimose trys milijonai, kurių arti milijono vien Maskvoje. Televizijos aparatas kainuoja 1600 rublių.

Labai daug rodoma filmų, ir naujausių, nes nėra jokios konkurencijos su kinoteatrais, nes vieni ir kiti priklauso tam pačiam šeimininkui: Valstybei.

Visai kitaip yra Amerikoje. Čia jau beveik visuose namuose randama televizija, pasidariusi gyvenimo būtenybe. Nieko blogo. Prie jo susirenka šeima ir praleidžia vakarą. Kaip radijas, taip ir televizija duoda programas ištisai 24 valandas be atvangos. Spektakliais įvairiausi: cirkai, sportas, baletai, politinės apžvalgos, popierinės marionetės, kriminaliniai nusikaltimai, kabaretiniai vaidinimai, senos filmos, operų ištraukos, dainos, religinės programos ir įvairiausių kitokių šposų ir rimtų dalykų.

Ne visos programos yra žiūrėtinos; ypač tos, kuriose dalyvauja įtartino moralumo aktoriai, kurių kalbos užmigdo sąžines. Vienok televizija turi ir gerų pusių: suteikdama pramogą čia pat namuose ir duodama pamokinimų, suteikdama žinių, tik visa nelaimė, kad nemokama atskirti gero nuo blogo, kas labai kenkia jaunimui.

Bet ką darys tėvai, kai televizijoje, pagal Londone ruošiamą projektą, bus rodomi natūralieji procesai, kurių jokiam padoriam žmogui nedera žiūrėti? Šiems materialistams ir naturalistams turėtų ne tik Bažnyčia, bet ir kiekviena valdžia pasipriešinti.

T. B. Mikalauskas

Patarimas

— Kai tau reikės kada nors pinigų, ateik pas mane.

— Nuoširdžiai tau esu dėkingas.

— Taigi dabar eisime jieškoti tokio, kuris mums paskolintų pinigų.

Tas tikrai gražus, kurio siela skaisti. **— Sapho**

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Surinko JUZĖ DAUŽVARDIENĖ

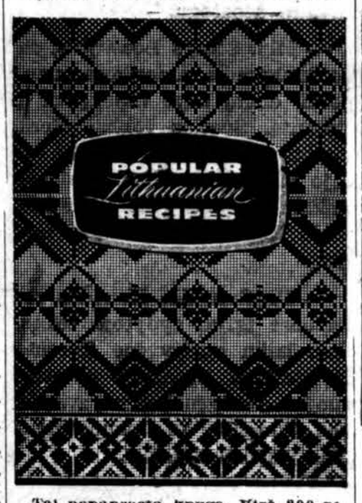

Tai nepaprasta knyga. Virš 200 receptų grynai lietuviškų valgių gamimui anglų kalboje. Ponia Daužvardienė, kuri dažnai pasakodavo apie lietuviškus valgius per Chicagos radijo ir televizijos stotis, surinko pačius įdomiausius lietuviškų valgių receptus ir DRAUGAS juos išleido labai parankioje formoje. Pirmą kartą tokia knyga pasirodo knygų rinkoje.

Gera dovana kitataučiams ar angliškai skaitantiems lietuviams.

Kaina — $2.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Avenue,

CHICAGO 8, ILL.

Turi laiko

— Tamsta gi žinai, kad alkoholis priklauso prie palengva žudančių vaistų, sako gydytojas pacientui.

— Taip, pone daktare, bet aš turiu laiko.

Remkite dien. Draugą!

SKAITYKITE LINKSMĄ MĖNESINĮ LAIKRAŠTĮ

Vėpla

Karikatūros, šaržai, anegdotai, feljetonai ir įvairus humoras. Metinė prenumerata tik $1.00.

Adresas: VĖPLA, 1220 BISHOP ST., SUITE 3, MONTREAL, QUEBEC, CANADA

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON,

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Vienas blokas nuo kapinių.

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!

Telef. — CEdarcrest 3-6335

LIŪDĖSIO VALANDOJ

Šaukite

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia

REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta

Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.

1410 SO. 50th AVE. CICERO, ILL.

Telefonai — GRovehill 6-2345 arba TOwnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir uojau patarnaujame

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VANCE
177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. Tel. OLympic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLympic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781

STEPONAS G. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1313
2314 W. 23rd PLACE VIrginia 7-3672

A. † A.

ROMUALDUI DULSKIUI mirus,

jo liūdinčiai žmonai p. Adelei, Dr. Valiūnų šeimai ir kitiems velionies artimiesiem reiškiame gilią užuojautą.

Augusta ir Vaclovas Šauliai

DIENRAŠTIS "DRAUGAS" SKELBIA

ŠEŠTĄ

ROMANO KONKURSĄ

Skiriama tūkstantis ($1,000.00) dolerių premija

1. Dienraštis "Draugas" talkininkaujant "Draugo" Bendradarbių Klubui, skelbia naują lietuviško romano konkursą. Paskutinė data konkursui skiriamo romano rankraščiui įteikti — 1956 m. lapkričio 1 diena.

2. Geriausiam romanui skiriama premija — tūkstantis dol.

3. Jury komisiją sudaro: Aldona Augustinavičienė, Petras Balčiūnas, Viktoras Mariūnas, kun. Alfa Sušinskas ir Mykolas Venclauskas.

4. Romano siužetą pasirenka patys autoriai. Romanas turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip apie 200 romano formato puslapių.

5. Kūrinius siųsti adresu: Romano Konkurso Komisija, "Draugas", 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

6. Sprendimo bešališkumui patikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždarame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą, ten pat įrašant romano antraštę ir pasirinktą slapyvardį.

7. Tūkstančio dolerių premiją gavęs autorius be papildomo honoraro pirmosios laidos teises perleidžia "Draugui", įskaitant teisę spausdinti dienraštyje ir išleisti atskiru leidiniu. Jei knyga duotų pelno, jis yra skiriamas romano premijos fondui. Premijos nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręs abipusiu susitarimu.

A. A.

VIKTORIJA PETRAUSKIENĖ

(Po tėvais Glabavičiūtė)

Mirė liepos 13 d., 1956 m., sulaukusi pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr., Ramygalos parapijos. Amerikoje išgyveno 43 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Bronislovas; sesuo Anna Gedvila ir jos vyras Ignacas ir jų šeima; ir daug kitų giminių bei draugų.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio koplyčioje, 4330 S. California Ave. Laidotuvės įvyks antrad., liepos 17 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasidėjimo P. Švenčiausios parapijos bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, sesuo ir giminės.

Laid. direkt. J. F. Eudeikis, tel. LAfayette 3-0440.

A. A.

MARIJONA DZONDZON (ŽASYTĖ)

PO TĖVAIS MAZILIAUSKAITĖ

Gyveno 12451 Princeton/ pirmiau gyv. 10752 S. Perry Ave.

Mirė liepos 15 d., 1956 m., 6:15 val. ryte, sulaukusi 80 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskr., Vainučio parap., Amerikoje išgyveno 49 metus.

Velionė buvo žmona Aleksandro, mirusio prieš keli mėn.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys Mary Gedmin ir žentas Adam, Sally Scott ir žentas Frank, 4 anūkai: Lorraine Spiotto, Dolores Seymour ir jų šeimos, David ir Sandra Scott, 5 proanūkai, 2 pusseserės — Ona Rudauskas, Juzefa Petrošius, giminės Juozapas ir Emily Overling, Antanas Katauskas ir jų šeimos ir kiti giminės, draugai, pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 7 val. vak. L. Bukausko koplyčioje, 10821 S. Michigan Ave. Laidotuvės įvyks liepos 19 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į Visų Šventų parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukterys, ir visi kiti giminės.

Laid. direkt. L. Bukauskas, tel. COmmodore 4-2228.

Jei turite parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyriuje. Skelbimą galite perduoti telefonu: VIrginia 7-6640.

× **Kad Dainų šventė pasisekė** ir sustiprino chorus dvasiškai, matome iš šio Grand Rapids Šv. Petro ir Povilo parapijos choro laiško: "Tebenešiodami širdyje didžiai malonius psisiminimus iš lietuvių Dainos šventės Chicagoje, jaučiamės turį išreikšti nuoširdžią padėką už įdėtą milžinišką darbą, kuris atnešė tokius puikius rezultatus ir kuris mūsų niūrias tremties dienas praskaidrino entuziazmu ir viltimi". Šį nuoširdų laišką pasirašė choro vedėja Marija Salatkienė ir choro valdybos nariai: Antanas Maskeliūnas, Petronelė Seniūnienė ir Alfredas Puodžiūnas. Laišką išsiuntinėjo Dainų šventės Vykdomojo komiteto nariams ir visiems Dainų šventėje dirigavusiems dirigentams.

× **ALB Cicero apylinkė** daro š. m. rugpjūčio mėn. 5 d. išvažiavimą į naująją lietuvių Saleziečių vasarvietę. Išvažiuojame organizuotai lengvosiomis mašinomis 8 v. ryto nuo Šv. Antanos parapijos mokyklos. Nuvykus iškylautojai 12 v. dalyvaus stovyklos koplyčioje šv. mišiose. Vėliau iškylautojų bus bendri pietūs, įvairi jaunimo paruošta programa, sportas, šokiai ir žaidimai.

Naujoji Saleziečių rezidencija randasi už 48 mylių nuo Cicero, dailioje vietoje, prie ežerėlio.

Rengėjų 75% sudaro jaunimas. Norintieji dalyvauti yra maloniai prašomi apie tai pranešti iš anksto telef. TO 3-3146, TO 3-7618 arba TO 3-6005.

× **Sktn. O. Gešventas,** buv. Vasario 16-sios gimnazijos mokytojas, šiuo metu gyvenantis Kanadoje, yra atvykęs į Chicagą ir šiandien "Margučio" radijo programoje kalbės skautų reikalais.

× **Anis Rūkas** ilgesniame laiške "Pavardės pakeitimas dar nepadaro lietuviu" rašo, kad pavardės pakeitimas dar nepadaro amerikonu nei padeda biznyje ar profesijoj. Autorius pastebi, kad slaviškas pavardes sulietuvinti būtina, bet pavardės amerikoninti yra nesusipratimas, nes visos pavardės yra atvežtos iš Europos ar kitų kraštų, iš kurių į šį kraštą atvyko imigrantai. Autorius pastebi, kad pavardės pakeitimas gali pakeitėjui sudaryti ir nemalonumų, nes vienam iš amerikiečių teisėjų ar įtakingų asmenų gali kilti klausimas: ką padarei, kad dabar nori slėptis po kita pavarde?

× **Du dideli religiniai paveikslai** bus reikalingi naujai Marquette parke statomai lietuvių bažnyčiai: vienas jų — Šv. P. Marijos apsireiškimas Šiluvoje 1612 metais. Jo dydis — apytikriai 18 pėdų ilgio ir 18 pėdų pločio. Jo škicą yra apsiėmusi padaryti sesuo Mercedes, bet gali ir kiti dailininkai pristatyti savo škicus, ir bus vykdomas tas, kieno bus geriausias. Apie tai pareiškė klebonas kan. J. Paškauskas.

× **Bostono Lietuvių Vyrų choras** surinko Dainų šventei aukų 74 dol. Daugiausiai surinko Edvardas Pečiukaitis. 10 doli. aukojo Petras Viščinis, radijo valandos direktorius, kiti — J. Bakšys, A. Vileiniškis, A. F. Kneižys, sol. St. Liepas, Gedvilos kirpykla, V. ir J. Balukonis ir A. Strekauskas po 5 dol. Be to, 10 dol. dar aukojo Vladas X. Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas taip pat prisidėjo prie bostoniškių su 10 dol. auka. Kiti Dainų šventei paskyrė po mažesnes sumas.

× **ALB Cicero apylinkės** valdyba skelbia knygų vajų Cicero lietuvių knygynėliui papildyti. Valdyba maloniai prašo lietuvius paaukoti po vieną-kitą lietuvišką knygą knygynėliui, kad mūsų jaunimas rastų pasiskaitymui pakankamai naujų lietuviškų knygų. Šiandien turimos knyg-lio knygos jau nebegali patenkinti visų mūsų skaitytojų pageidavimų. Knygas galima prisiųsti pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. v. knygynėlio patalpose arba pranešti apylinkės kultūros vadovui inž. Zailskui, telef. OL. 2-7066. Atvyks žmogus ir knygas paims. Knygų aukotojų sąrašas bus paskelbtas spaudoje.

× **Chicagos Vyrų choras** šiais metais savo linksmavakarį su įvairia programa rengia gruodžio mėn. 1 d., į kurį kviečia visus lietuvius.

× **Antanui Manleikai** yra DRAUGE laiškas nuo Marcelės Išganaitienės, iš Dobilaičių kaimo.

× **Barborai Morkūnienei,** 6529 So. Racine, už 19 dienų sugaištų namuose dėl ligos, Leonardas Jankauskas įteikė $240.00 čekį.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— **Dar viena tautų vienybės diena** įvyko birželio 28 d. New Yorke. Laisvės statulos papėdėje dalyvavo 37 tautų atstovai, jų tarpe ir būrelis lietuvių. Tą dieną pasodintas medelis, kurio sodiinmo apeigose dalyvavo visi iškilmėse buvusių tautų atstovai. Lietuvius čia atstovavo prelatas Jonas Balkūnas, inž. A. Rudis iš Chicagos, ir LAIC direktorė M. Kižytė.

Iškilmes organizavo American Museum of Immigration. Svarbesnes kalbas pasakė Alexander Hamilton, generolas Sarnoff, RCA prezidentas, kuris į JAV atvyko vaiku su neturtingais tėvais ir daug pasiekė biznyje.

Visi kalbėtojai nurodė, kad šiame krašte visi yra ateiviai arba ateivių įpėdiniai. Visi atsivežė stiprias jėgas, patyrimą ir taip visų pastangomis sukurta Amerika. Todėl ir muzėjus, kuris bus pastatytas Laisvės Statulos papėdėje, vaizduos Amerikos istoriją.

Svarbu, kad visos tautos, sudarančios Amerikos gyventojus, prisidėtų prie to muzėjaus statybos. Prisidėtų aukomis, savo žinojimu.

Amerikos Lietuvių Tarybos paskutiniame suvažiavime pritarė to muzėjaus statybai ir pažadėjo lietuvių paramą. Į to muzėjaus statybos komitetą įeina ALTO pirmininkas Leonardas Šimutis ir inž. A. Rudis. Lietuviai gali kreiptis į šiuos savo delegatus muzėjaus statybos komitete, arba gali rašyti American Museum of Immigration, 270 Park Avenue, New York 17, N. Y. (LAIC).

KANADOJ

— **J. Matulionis,** VLIKo pirmininkas, lankydamasis Kanadoje, Toronto lietuviams padarė pranešimą. Ypač buvo įdomūs paklausimai, kuriuos pirmininkas stebėtinai taktiškai ir nuoširdžiai atsakinėjo. Paklausimai daugiausia sukosi apie vadovaujamųjų instancijų vienybę. Kanados lietuviai, gerai pažindami VLIKo pirmininką, ir žinodami jo didelę taktiką, tikisi ,kad ateityje vadovaujančiųjų veiksnių tarpe bus stengiamasi siekti daugumos lietuvių siekiamos vienybės įgyvendinimo.

— **Toronto Jūrų skautės** lietuvių vasarvietėje turėjo savo sąskrydį. Be programos oficialiųjų reikalų, vakare turėtas laužas, o liet. pamaldų metu maldoje buvo prisiminta žuvę Lietuvoje skautai.

— **"Tėviškės Žiburių",** Kanados liet. kat. savaitraščio naujosios patalpos, statomos prie šv. Jono Kr. parapijos, baigiamos įrengti. Tikimasi, kad redakcija ir spaustuvė į naująsias patalpas persikels liepos mėnesio gale, kada laikraštis turi savaitę atostogų.

— **Min. Stasys Lozoraitis,** savo lankymosi Amerikoje metu, porai dienų buvo užsukęs ir į Torontą. Svečias Royall York viešbutyje vakarienės metu turėjo viešą pranešimą. Iškilmių reikalu rūpincsi generalinis konsulas Kanadoje Vytautas Gylys.

— **Dr. Sungaila,** Kanados vakaruose įgijęs gydytojo teises, šiuo laiku apsigyveno Toronte ir Western ligoninėje specializuojasi rentgenologijos srityje. Dr. Sungaila yra simpatingas liet. visuomenininkas.

JAV

DIDŽ. BRITANIJOJ

— **Vysk. Padolskis Glasgove.** Birželio 3 d. Glasgovo lietuviai susibūrė pagerbti garbingąjį svečią. Pobūvis buvo surengtas Blaivybės salėje. Prie garbės stalo sėdėjo vysk. Padolskis, sekr. kun. A. Janušas, p. Gudaičiai, kurie savo namuose vyskupą apgyvendino ir vaišino, salės pirm. J. Gužauskas, J. Serafinaitė ir J. Vaičiulis. Svečius pasveikino kun. J. Gutauskis, pažymėjęs, kad čia lietuvių parapinei bendruomenei pamatai buvo padėti jau 1897 m. Šita bendruomenė sudaro viso Skotijos lietuvių veikimo kertinį akmenį, nes tik jos dėka čia yra lietuvis kunigas, kuris su savo talkininkais dirba Dievo ir Tėvynės naudai. Blaivybės salė veikia nuo 1911 m. Didelis laimėjimas — lietuvių choras, giedąs per lietuvių pamaldas ir jau aplankęs eilę kitų vietovių. J. Vaičiulis chore dainuoja net 45 metus. Taipgi veikli yra L. K. Moterų draugija. Lietuviai yra dosnūs ir mielai paremia lietuviškas institucijas.

Vysk. Padolskis savo kalboje pasidžiaugė galįs būti senųjų Glasgovo lietuvių tarpe. Pasvei kinęs ir prel. Tulabos vardu, pasigėrėjo ištikimybe savo tėvynei, kuri šiandien komunizmo okupuota. Tačiau tikėjimas gyvas ir Lietuvoje. Kai pernai Lietuvoje buvo konsekruojami du vyskupai, suplaukė net 15,000 lietuvių. Žmonės ten džiaugiasi Šv. Tėvo rūpesčiu ir meile Lietuvai ir tiki, kad jai vėl netrukus ateis laisvės laikai. Grįžimui rengiamasi ir Romoje, kur yra Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegija ,rengianti Lietuvai kunigus. Prieš šventimus nauji kunigai prisiekia grįšią į Lietuvą, kai ji tik bus laisva. O kunigų Lietuvai reikės, nes jų skaičius vis mažėja. Vienintelė Lietuvoj palikta kunigų seminarija neparengia tiek kunigų, kiek jų reikia parapijoms. Vyskupas padėkojo Skotijos lietuviams už paramą kolegijai, prašydamas jiems Dievo palaimos.

Menėje dalyje lietuvių choras padainavo kelias daineles.

— **Stroud lietuviai.** Anksčiau čia buvo daug lietuvių, kurių skaičius ėmė tirpti dėl emigracijos. Birželio 17 d. čia kun. Dauknys, MIC, atlaikė pamaldas, po kurių visi susirinkę įstegė DBLS skyrių, į kurį įsirašė visi — 15. Skyriaus valdybon išrinkti: And. Kaziūnas — pirmin., A. Valentukevičius — sek retor., V. Meškelevičius — ižd. Bažnyčios maršalka patvirtintas M. Raudys. Nutarta rugsėjo mėn. surengti tautos šventę ir suburti visus šios apylinkės lietuvius.

RODO LIETUVIŲ AIKŠTĖS VIETOVĘ

Klišė Chicago-American

Ald. John E. Egan, iš 13-to wardo, rodo vietovės planą, kuri yra pavadinta "Lithuanian Plaza". Ši sritis apima Marquette Rd., Rockwell St., 68 St., Washtenaw Ave., 69 St. ir California Ave. Formalus šios srities dedikavimas "Lithuanian Plaza" vardu įvyks šio sekmadienio, liepos mėn. 22 d. popietėje, kada prie Dariaus-Girėno paminklo įvyks šių karžygių minėjimas.

CHICAGOS ŽINIOS

Bažnyčių unijos kongresas

Šv. Prokopijaus benediktinų vienuolyne Lisle, Ill., netoli Chicagos, šiemet, rugsėjo 28-30 d. šaukiamas bažnyčių unijos kongresas. Toksai kongresas bus pirmas JAV-se.

Mylėdami motinas gelbsti vargšus

Aiškėja, kad Chicagos katalikai savo bažnyčiose Motinos dieną varguomenės ir našlaičių šelpimui sudėjo $809,000, taigi net 14% daugiau, negu pernai metais tuo pačiu metu. Chicagos katalikai išlaiko 63 našlaitynus, prieglaudas ir kitas labdaros įstaigas, kurių veikimas per metus pareikalauja $8,700,000.

Vasarinės studijos

Domininkonų Studijų namas šiaurinėje Chicagos dalyje, River Forest, ir šią vasarą turės keturias savaites užtrunkantį teologijos kursą, į kurį įsirašė 78 kunigai iš 13 diecezijų.

Sūnus vadovaus vieton tėvo

Downers Grove Kolumbo vyčių Šv. Jono skyriui vadovauti išrinktas William P. Bender. Iki šiol jiems vadovavo jo tėvas.

Trečiadienių rekolekcijos

Kiekvieną trečiadienio vakarą Šv. Petro bažnyčioje, 110 W. Madison, Chicagos centre, būna rekolekcijos pasauliečiams. Praeitą trečiadienį, nepaisant kaitros, jose dalyvavo 175 vyrai, moterys ir jaunuoliai.

Mergaitės naujuose rūmuose

Joliete Šv. Pranciškaus mergaičių akademija, vadovaujama seserų pranciškiečių ,savo mokslo metus rugsėjo mėnesyje pradės naujuose rūmuose, kuriuose bus 25 klasės, kur galės sutilpti arti 1,500 mergaičių. Naujųjų rūmų statyba kainuos apie pustrečio miliono dolerių. Čia bus įrengta ir koplyčia, gimnastikos salė, administracijos raštinės, kavinė, kur tilps 600 mergaičių, knygynas, kur tilps 140 auklėtinių.

Pamokos naujavedžiams

Chicagoje su tokiu pamėgimu lankomos pamokos naujavedžiams, kad apie pusė šiame mieste besituokiančių katalikiškų porų tų paskaitų ciklą aplanko. Tos paskaitos vadinamos Pre-Cana konferencijomis. Jos jau veikia 10 metų ir per tą laiką jomis pasinaudojo 71,430 vyrų ir moterų. Vien praeitais metais jose atsilankė 11,288 asmenys. Antroji tų konferencijų serija prasidėjo liepos 8 d. ir tęsis iki gruodžio pabaigos. Įvairiose vietose bus 57 konferencijos. Konferencijose kunigas aiškina religinius moterystės dėsnius, gydytojas duoda reikalingus mediciniškus nurodymus, o vedusiųjų pora papasakoja kitus praktiškus patarimus. Panašios paskaitos būna ir vedusiems. Iš viso su tuo vedybinio švietimo darbu Chicagoje yra surišti 130 kunigų ir 297 vedusiųjų poros, taip plačiai tas darbas organizuotas.

$2,500 chemijos studijoms

De Paul universitetas Chicagoje gavo iš Tyrimų korporacijos New Yorke $2,500 pašalpos, kad galėtų pravesti kaikuriuos chemijos tyrimus.

Tarprasiniam sugyvenimui ugdyti

Vadinamas Respublikos fondas paskyrė Katalikų Tarprasinei tarybai Chicagoje $23,000, kad ši institucija galėtų geriau išplėsti savo pastangas ugdant tarprasinį sugyvenimą.

Galės gert ,bet negalės važiuot

Illinois Valstybės sekretoriaus įstaiga net 154 asmenims atėmė leidimus vairuoti automobilius. Daugiausiai nukentėjo — net 125 nubaustieji, už tai, kad važiavo mašina būdami įsikaušę.

Be to — 204 asmenims suspenduotas leidimas vairuoti mašiną. Čia dauguma nubaustų (189) yra už padarytus tris nusikaltimus tais pačiais metais laužant važiavimo taisykles.

Koncertai Grant parke

Trečiadienį ir penktadienį Grant parke programą išpildys simfoninis orkestras, diriguojamas Nicolai Malco, dalyvaujant pianistei Ruth Sleczynska. Šeštadienį ir sekmadienį (liepos 21-22 d.) bus duodamos ištraukos iš Mozarto "Don Giovanni" ir Leharo "Merry Widow", dalyvaujant sopranui Beverly Silla ir tenorui Davis Cunningham.

Penkis kart daugiau serga poliju

Chicagoje penktadienį buvo įregistruota 14 naujų susirgimų polijo liga. Iš viso šiemet įregistruota 140 naujų polijo ligonių, taigi net penkis kartus daugiau, kaip pernai metais tuo pat laiku. Sustiprintas skiepijimas, stengiantis kovoti su ta liga. Skiepijimo centras nuo šios dienos atidaromas 54 W. Hubbard.

Nuskandintas vyras

Calumet — Sag kanale, netoli Palos Parko, rastas lavonas vyro kokių 57 m. amžiaus. Jo rankos surištos, o prie jo nugaros viela pririšta 50 svarų sunkumo motoras, koks naudojamas skalbimo mašinose. Nužudytojo tankų nuospaudų jau nebegalima padaryti — lavonas perilgai vandeny išbuvęs. Daromas skrodimas ištirti mirties priežastį.

Muzikos ir sporto festivalis

Daugiau kaip 5,000 dainininkų, šokėjų, muzikų, gimnastikos ir sporto grupėms priklausančių programos pildytojų dalyvaus didžiuliame Tarptautiniame Muzikos ir Sporto festivalyje Soldier Field stadione, šeštadienį, rugpjūčio 25 d. Programą ruošia Daley Visos Chicagos Piliečių komitetas. Norima gauti pajamų paramai amerikiečių sportininkų, vykstančių į olimpiadą. Į komitetą, kuris tą parengimą organizuoja, iš lietuvių pakviestas inž. A. Rudis.

STASYS DŽIUGAS

Kiškučio Vardinės

Tai gražiausia dovana mūsų mažiesiems skaitytojams. Meilė tėvų žemei, mažųjų džiaugsmai ir dail. Vl. Stančikaitės gražios iliustracijos šią knygą padarė daugiausia mėgiama mažųjų skaitytojų tarpe. Kaina $1.50.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8. Ill.

Visais keliais vykstame liepos 22 dieną

į Lietuvių Susiartinimo Šventę – Pikniką,

kuris įvyks

N. S. Seserų Lietuviškoje Sodyboje, Putnam, Conn.

Programa: 11 val. Mišios ir Procesija
12:30 Pietūs ir Pikniko Pramogos
4:30 Šimto stovyklaujančių mergaičių pasirodymai ir Jaunimo Šokiai (5:30)

Tat iki pasimatymo liepos 22 dieną Putname!

Nek. Pr. Seserų Gildos C. Valdyba

Iš okup. Lietuvos

— **Kipras Petrauskas** džiaugiasi Tiesoje, kad jis yra girdėjęs Lenino balsą. Solistas išgarbinęs Leniną pabaigoje straipsnio pasako: "Didžiojo Iljičiaus mokslas yra mums kelrodžiu, neišsenkama kūrybinės energijos versmė". Visai panašiai kaip su Stalinu. Diktatūra mėgsta stabus.

— **Utenos rajone** maža auginama kiaulių, skundžiasi Tiesos korespondentai Vilūnas ir Grickevičius. Esą kiaulės neretai šeriamos tik du kartu per dieną, nemaža pašarų išgrobstyta.

— **Panemunėlio vartotojų** kooperatyve dažnai negalima gauti pačių būtiniausių prekių. Esą dažnai tarnautojai nesiskaito su pirkėjais, brutaliai elgiasi ,išeikvoja prekes.

— **Panevėžio** cukraus fabriko darbininkų eilė "savanoriais" išvyko į Kazakstaną statyboms. Tarp kitų pavardžių randame: J. Dugna, Vl. Klimka, P. Arelis.

— **Marijampolės rajone** (dabar Kapsuko) kolchozai džiaugiasi, kad nusipirko karvių valdžios suteiktomis paskolomis. Žalgirio kolchozas nusipirko net 15 karvių, o kiti kolchozai po šešias ar 4 karves. Turį tūkstančius ha. kolchozai džiaugiasi keliomis karvėmis, kai tuo tarpu nepriklausomoj Lietuvoj ūkininkas turėjo daug daugiau negu kolchozas.

PATIKSLINIMAS

"Draugo" priede liepos mėn. 7 d. straipsnyje "Kalbininkų uždaviniai", rezoliucijos pirmoje dalyje, trečiame punkte vieton žodžio "aplinkybės" per klaidą išspausdinta "galimybės". Antroje rezoliucijos dalyje, pirmame punkte, vieton žodžio "parodo" turi būti "pažada", o trečiame punkte, kalbant apie bendruomenę, turi būti "ji" vieton išspausdinto "jie".

TT. MARIJONŲ STOVYKLA BERNIUKAMS

Arti Chicagos

Hinsdale, Ill., apylinkėje

Sezonas prasideda liepos 7 d., 1956 m.

Priimami berniukai nuo 10 metų iki 16 m.

Pagal susitarimą priimami berniukai ankščiau ir jaunesni.

Pirmosios savaitės vyks griežtoje lietuviškoje programoje.

Kreipkitės:

REV. VICTOR RIMŠELIS, MIC.,
Marian Hills Seminary
Clarendon Hills, Ill.
Tel. HINSDALE 1441

KNYGA, KURI VISADA ĮDOMI IR NESENSTA

Tai Juozo Švaisto

AUKSO KIRVIS

Šioje knygoje gražios mūsų žmonių pasakos, su paveikslais. Jas mielai skaito ir suaugę ir jaunieji. Labai tinka lietuvių kalbos pamokoms. Iš viso 73 pasakos. Kaina $2.50. Platintojams didelė nuolaida.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Illinois